

Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2019. gada 2. jūlijā *

Ārpusligumiskā atbildība – Kopējā ārpolitika un drošības politika – Ierobežojoši pasākumi pret Irānas Islāma Republiku – Līdzekļu iesaldēšana – Ierobežojumi piekļuvei dalībvalstu teritorijai jomā – Kaitējuma, kas iespējami nodarīts, iekļaujot un saglabājot prasītāja vārdu to personu un vienību sarakstā, kurām tiek piemēroti ierobežojoši pasākumi, atlīdzināšana – Mantiskais kaitējums – Morālais kaitējums

Lietā T-406/15

Fereydoun Mahmoudian (Teherāna, Irāna), ko pārstāv *A. Bahrami* un *N. Korogiannakis*, advokāti,
prasītājs,

pret

Eiropas Savienības Padomi, ko pārstāv *R. Liudvinaviciute-Cordeiro* un *M. Bishop*, pārstāvji,
atbildētāja,

ko atbalsta

Eiropas Komisija, ko sākotnēji pārstāvēja *A. Aresu* un *D. Gauci*, vēlāk – *A. Aresu* un *R. Tricot*, pārstāvji,

persona, kas iestājusies lietā,

par prasību, kura ir pamatota ar LESD 268. pantu un ar kuru tiek lūgts atlīdzināt kaitējumu, kas prasītājam iespējami radies, pieņemot Padomes Lēmumu 2010/413/KĀDP (2010. gada 26. jūlijs), ar ko paredz ierobežojošus pasākumus pret Irānu un atceļ Kopējo nostāju 2007/140/KĀDP (OV 2010, L 195, 39. lpp.), Padomes Īstenošanas Regulu (ES) Nr. 668/2010 (2010. gada 26. jūlijs), ar ko īsteno 7. panta 2. punktu Regulā (EK) Nr. 423/2007 par ierobežojošiem pasākumiem pret Irānu (OV 2010, L 195, 25. lpp.), Padomes Lēmumu 2010/644/KĀDP (2010. gada 25. oktobris), ar kuru groza Lēmumu 2010/413 (OV 2010, L 281, 81. lpp.), un Padomes Regulu (ES) Nr. 961/2010 (2010. gada 25. oktobris), ar ko paredz ierobežojošus pasākumus pret Irānu un atceļ Regulu (EK) Nr. 423/2007 (OV 2010, L 281, 1. lpp.), ar kuriem prasītāja vārds tika iekļauts un saglabāts to personu un vienību sarakstā, kurām ir piemērojami ierobežojošie pasākumi,

VISPĀRĒJĀ TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētāja I. Pelikānova [*I. Pelikánová*] (referente), tiesneši V. Valančus [*V. Valančius*] un U. Ēbergs [*U. Öberg*],

* Tiesvedības valoda – franču.

sekretāre M. Maresko [*M. Marescaux*], administratore,

nemot vērā tiesvedības rakstveida daļu un 2018. gada 11. decembra tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

I. Tiesvedības priekšvēsture

- 1 Šī lieta ir saistīta ar ierobežojošiem pasākumiem, kas noteikti, lai izdarītu spiedienu uz Irānas Islāma Republiku, lai tā pārtrauktu kodol darbības, kas rada kodolieroču izplatīšanas un kodolieroču nesēju sistēmu izstrādes risku (turpmāk tekstā – “kodolieroču izplatīšana”).
- 2 Prasītājs *Fereydoun Mahmoudian* ir *Fulmen* vairākuma akcionārs un valdes priekšsēdētājs. *Fulmen* ir sabiedrība, kas reģistrēta saskaņā ar Irānas tiesībām un tostarp darbojas elektroiekārtu nozarē.
- 3 Eiropas Savienībā tika pieņemta Padomes Kopējā nostāja 2007/140/KĀDP (2007. gada 27. februāris) par ierobežojošiem pasākumiem pret Irānu (OV L 61, 49. lpp.) un Padomes Regula (EK) Nr. 423/2007 (2007. gada 19. aprīlis) par ierobežojošiem pasākumiem pret Irānu (OV L 103, 1. lpp.).
- 4 Kopējās nostājas 2007/140 5. panta 1. punkta b) apakšpunktā bija paredzēta atsevišķu kategoriju personu un vienību visu līdzekļu un saimniecisko resursu iesaldēšana. Šo personu un vienību saraksts bija ietverts Kopējās nostājas 2007/140 II pielikumā.
- 5 Tiktāl, ciktāl tas attiecas uz Eiropas Kopienas pilnvarām, Regulas Nr. 423/2007 7. panta 2. punktā bija paredzēta to personu, vienību vai struktūru naudas līdzekļu iesaldēšana, kuras Eiropas Savienības Padome saskaņā ar Kopējās nostājas 2007/140 5. panta 1. punkta b) apakšpunktu bija apzinājusi kā tādas, kas piedalās kodolieroču izplatīšanā. Šo personu, vienību un struktūru saraksts veidoja Regulas Nr. 423/2007 V pielikumu.
- 6 Kopējā nostāja 2007/140 tika atcelta ar Padomes Lēmumu 2010/413/KĀDP (2010. gada 26. jūlijs), ar ko paredz ierobežojošus pasākumus pret Irānu (OV L 195, 39. lpp.).
- 7 Lēmuma 2010/413 20. panta 1. punktā ir paredzēta vairāku kategoriju vienību naudas līdzekļu iesaldēšana. Šīs tiesību normas adresāti tostarp ir “[...] personas un struktūras, kuras ir iesaistītas vai tieši saistītas ar atbalsta sniegšanu [kodolieroču izplatīšanā], vai personas vai struktūras, kuras darbojas to vārdā vai pēc to norādījumiem, vai struktūras, kas ir to īpašumā vai kontrolē, tostarp nelikumīgi, [...], kā uzskaitīts II pielikumā”.
- 8 Lēmuma 2010/413 II pielikumā ietvertais saraksts tika aizstāts ar jaunu sarakstu, kas pieņemts ar Padomes Lēmumu 2010/644/KĀDP (2010. gada 25. oktobris), ar kuru grozīts Lēmums 2010/413 (OV L 281, 81. lpp.).
- 9 2010. gada 25. oktobrī Padome pieņēma Regulu (ES) Nr. 961/2010 par ierobežojošiem pasākumiem pret Irānu un Regulas Nr. 423/2007 atcelšanu (OV L 281, 1. lpp.).
- 10 Kopš 2010. gada 26. jūlija, kad tika pieņemts Lēmums 2010/413, Padome prasītāja vārdu iekļāva minētā lēmuma II pielikuma I tabulā ietvertajā personu, vienību un struktūru sarakstā.

- 11 Līdz ar to prasītāja vārds ar Padomes Īstenošanas regulu (ES) Nr. 668/2010 (2010. gada 26. jūlijs), ar ko īsteno 7. panta 2. punktu Regulā Nr. 423/2007 (OV L 195, 25. lpp.), tika iekļauts Regulas Nr. 423/2007 V pielikuma I tabulā ietvertajā personu, vienību un struktūru sarakstā. Īstenošanas regulas Nr. 668/2010 pieņemšanas dēļ tika iesaldēti prasītāja naudas līdzekļi un saimnieciskie resursi.
- 12 Lēmumā 2010/413, tāpat kā Īstenošanas regulā Nr. 668/2010, Padome attiecībā uz prasītāju norādīja šādu pamatojumu: "*Fulmen* direktors".
- 13 Ar 2010. gada 26. augusta vēstuli prasītājs lūdza Padomi pārskatīt tā iekļaušanu Lēmuma 2010/413 II pielikuma un Regulas Nr. 423/2007 V pielikumā ietvertajos sarakstos. Tas arī lūdza Padomi informēt to par pierādījumiem, uz kuru pamata tā attiecībā uz to bija pieņēmusi ierobežojošos pasākumus.
- 14 Prasītāja vārda iekļaušanu Lēmuma 2010/413 II pielikumā ietvertajā sarakstā neietekmēja Lēmuma 2010/644 pieņemšana.
- 15 Tā kā Regula Nr. 423/2007 tika atcelta ar Regulu Nr. 961/2010, Padome iekļāva prasītāja vārdu šīs pēdējās minētās regulas VIII pielikuma A tabulas 14. punktā. Līdz ar to prasītāja naudas līdzekļi tika iesaldēti atbilstoši Regulas Nr. 961/2010 16. panta 2. punktam.
- 16 Ar 2010. gada 28. oktobra vēstuli Padome atbildēja uz prasītāja 2010. gada 26. augusta vēstuli, norādot, ka pēc pārskatīšanas tā noraida viņa lūgumu izslēgt viņa vārdu no Lēmuma 2010/413 II pielikumā un Regulas Nr. 961/2010 VIII pielikumā ietvertajiem sarakstiem. Tā šajā ziņā precizēja, ka, tā kā lietas materiālos nav jaunu apstākļu, kas attaisnotu izmaiņas Padomes nostājā, uz prasītāju arī turpmāk ir jāattiecinā minētajos tiesību aktos paredzētie ierobežojošie pasākumi. Padome turklāt norādīja, ka tās lēmums par prasītāja vārda saglabāšanu šajos sarakstos ir pamatots vienīgi ar pierādījumiem, kas ir norādīti minēto sarakstu pamatojumā.
- 17 Ar 2012. gada 21. marta spriedumu *Fulmen* un *Mahmoudian*/Padome (T-439/10 un T-440/10, EU:T:2012:142) Vispārējā tiesa atcēla Lēmumu 2010/413, Īstenošanas regulu Nr. 668/2010, Lēmumu 2010/644 un Regulu Nr. 961/2010, ciktāl tie attiecās uz *Fulmen* un prasītāju.
- 18 Attiecībā uz apstrīdēto tiesību aktu atcelšanas iedarbību laikā lietā, kurā tika pasludināts 2012. gada 21. marta spriedums *Fulmen* un *Mahmoudian*/Padome (T-439/10 un T-440/10, EU:T:2012:142), šī sprieduma 106. punktā Vispārējā tiesa attiecībā uz Regulu Nr. 961/2010 atgādināja, ka saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtu 60. panta otro daļu, atkāpjoties no LESD 280. panta, Vispārējās tiesas nolēmumi, ar kuriem tiek atceltas regulas, tomēr stājas spēkā tikai pēc tam, kad beidzies šo statūtu 56. panta pirmajā daļā minētais termiņš, vai, ja šajā termiņā iesniegta apelācija, tad pēc tam, kad apelācija noraidīta. Šajā gadījumā tā nosprieda, ka nešķiet, ka būtu pietiekami liels risks, ka varētu rasties nopietns un neatgriezenisks kaitējums ierobežojošo pasākumu, kas ir paredzēti Regulā Nr. 961/2010, efektivitātei, ņemot vērā šo pasākumu ievērojamās sekas uz prasītāju tiesībām un brīvībām, lai būtu pamatota minētās regulas seku atstāšana spēkā attiecībā uz pēdējiem laikposmā, kas pārsniedz Eiropas Savienības Tiesas statūtu 60. panta otrajā daļā noteikto laikposmu.
- 19 Turklāt 2012. gada 21. marta sprieduma *Fulmen* un *Mahmoudian*/Padome (T-439/10 un T-440/10, EU:T:2012:142) 107. punktā Vispārējā tiesa saglabāja Lēmuma 2010/413, kas grozīts ar Lēmumu 2010/644, spēkā esamību līdz brīdim, kad stājas spēkā Regulas Nr. 961/2010 atcelšana.
- 20 2012. gada 4. jūnijā Padome iesniedza apelācijas sūdzību Tiesā par 2012. gada 21. marta spriedumu *Fulmen* un *Mahmoudian*/Padome (T-439/10 un T-440/10, EU:T:2012:142). Šī apelācijas sūdzība tika reģistrēta ar numuru C-280/12 P. Minētās apelācijas sūdzības pamatojumam Padome tostarp norādīja, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, nospriežot, ka tai bija jāiesniedz informācija, kas ļautu pierādīt, ka *Fulmen* bija iesaistīta *Qom/Fordoo* būvniecībā, neraugoties uz apstākli, ka informācija, ko tā būtu varējusi sniegt, ir nākusi no konfidencialiem avotiem un ka Vispārējās tiesas

pieļautās tiesību kļūdas ir saistītas ar diviem šīs informācijas paziņošanas aspektiem – pirmais aspekts ir saistīts ar dalībvalstu veikto pierādījumu paziņošanu Padomei un otrais – ar konfidencialas informācijas paziņošanu tiesai.

- 21 Ar 2013. gada 28. novembra spriedumu Padome/*Fulmen* un *Mahmoudian* (C-280/12 P, EU:C:2013:775) Tiesa noraidīja apelācijas sūdzību kā nepamatotu, apstiprinot to, ko Vispārējā tiesa bija nospriedusi 2012. gada 21. marta sprieduma *Fulmen* un *Mahmoudian*/Padome (T-439/10 un T-440/10, EU:T:2012:142) 103. punktā, proti, ka Padome nav iesniegusi pierādījumus tam, ka *Fulmen* bija iesaistīta *Qom/Fordoo* būvniecībā.
- 22 Ar Padomes Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1361/2013 (2013. gada 18. decembris), ar kuru īsteno Regulu (ES) Nr. 267/2012 (OV 2013, L 343, 7. lpp.), Padome, izdarot secinājumus no 2013. gada 28. novembra sprieduma Padome/*Fulmen* un *Mahmoudian* (C-280/12 P, EU:C:2013:775), izslēdza prasītāja vārdu no personu un vienību, uz kurām attiecinā ierobežojošus pasākumus, sarakstiem, kas ietverti attiecīgi Lēmuma 2010/413 II pielikumā un Regulas Nr. 267/2012 IX pielikumā, tam stājoties spēkā 2013. gada 19. decembrī. Kopš tā laika prasītāja vārds nav ticis atkārtoti iekļauts nevienā sarakstā.

II. Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

- 23 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kanclerjā iesniegts 2015. gada 26. jūlijā, prasītājs cēla šo prasību. Lieta tika nodota izskatīšanai Vispārējās tiesas pirmajai palātai.
- 24 2015. gada 9. novembrī Padome iesniedza iebildumu rakstu.
- 25 Ar dokumentu, kas Vispārējās tiesas kanclerjā iesniegts 2015. gada 9. novembrī, Eiropas Komisija lūdza atļauju iestāties šajā tiesvedībā Padomes prasījumu atbalstam.
- 26 2015. gada 2. decembrī prasītājs iesniedza savus apsvērumus par Komisijas pieteikumu par iestāšanos lietā. Padome apsvērumus par šo pieteikumu neiesniedza noteiktajā termiņā.
- 27 Ar Vispārējās tiesas pirmās palātas priekšsēdētāja 2015. gada 10. decembra lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 144. panta 4. punktu, Komisijai tika atļauts iestāties šajā lietā.
- 28 2016. gada 12. janvārī prasītājs iesniedza repliku.
- 29 2016. gada 25. janvārī Komisija iesniedza iestāšanās rakstu. Ne Padome, ne prasītājs neiesniedza apsvērumus par šo iestāšanās rakstu.
- 30 2016. gada 26. februārī Padome iesniedza atbildes rakstu uz repliku.
- 31 Ar vēstuli, kas Vispārējās tiesas kanclerjā iesniegta 2016. gada 29. martā, prasītājs lūdza rīkot tiesas sēdi mutvārdu paskaidrojumu uzklaušīšanai atbilstoši Reglamenta 106. panta 1. punktam.
- 32 Pēc tiesneša referenta priekšlikuma Vispārējā tiesa (pirmā palāta) noteica pirmo procesa organizatorisko pasākumu, proti, uzklaut lietās dalībniekus par iespējamu tiesvedības apturēšanu, kamēr tiks pieņemts Tiesas nolēmums, pabeidzot tiesvedību lietā C-45/15 P *Safa Nicu Sepahan* /Padome. Padome savus apsvērumus šajā ziņā iesniedza noteiktajā termiņā.
- 33 Tā kā, piemērojot Reglamenta 27. panta 5. punktu, Vispārējās tiesas palātu sastāvs tika mainīts, tiesnesis referents tagad darbojas pirmajā palātā, kurai attiecīgi tika nodota šī lieta.
- 34 Ar 2016. gada 31. augusta lēmumu Vispārējās tiesas pirmās palātas priekšsēdētājs nolēma apturēt tiesvedību šajā lietā.

- 35 Pēc tam, kad tika pasludināts 2017. gada 30. maija spriedums *Safa Nicu Sepahan*/Padome (C-45/15 P, EU:C:2017:402), pēc tiesneša referenta priekšlikuma Vispārējā tiesa (pirmā palāta) noteica otro procesa organizatorisko pasākumu, proti, uzklaut lietās dalībniekus par sekām, kas, viņuprāt, izriet no minētā sprieduma attiecībā uz šo lietu (turpmāk tekstā – “otrais procesa organizatoriskais pasākums”). Galvenie lietas dalībnieki un Komisija savus apsvērumus šajā ziņā iesniedza noteiktajā termiņā.
- 36 Ar 2018. gada 28. novembra vēstuli Komisija informēja Vispārējo tiesu par to, ka, lai gan tā turpina atbalstīt Padomes nostāju, tā neuzskata par nepieciešamu piedalīties šīs lietas tiesas sēdē.
- 37 Tika uzklauti galveno lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un to atbildes uz jautājumiem, ko Vispārējā tiesa uzdeva 2018. gada 11. decembra tiesas sēdē.
- 38 Prasītāja prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- atzīt prasības pieteikumu par pieņemamu un pamatotu;
 - piespriest Padomei tam samaksāt summu 2 227 000 EUR apmērā kā atlīdzību par viņam nodarīto mantisko kaitējumu un summu 600 000 EUR apmērā kā atlīdzību par morālo kaitējumu, kas viņam nodarīts šīs pašas iekļaušanas sarakstā dēļ;
 - piespriest Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 39 Padomes un Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- prasību noraidīt;
 - piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

III. Juridiskais pamatojums

A. Par Vispārējās tiesas kompetenci

- 40 Atbildes rakstā uz repliku Padome, pamatojoties uz 2016. gada 18. februāra spriedumu *Jannatian* /Padome (T-328/14, nav publicēts, EU:T:2016:86), iebilst, ka, ciktāl prasītājs savu prasību atlīdzināt kaitējumu ir balstījis uz tā vārda iekļaušanas Lēmuma 2010/413, kurā grozījumi izdarīti ar Lēmumu 2010/644, II pielikumā ietvertajā sarakstā prettiesiskumu, Vispārējai tiesai nav kompetences izskatīt šo prasību, jo LESD 275. panta otrajā daļā Vispārējai tiesai nav paredzēta kompetence izskatīt prasību atlīdzināt kaitējumu, kas balstīta uz kopējā ārpolitikā un drošības politikā (KĀDP) ietilpstoša akta prettiesiskumu.
- 41 Atbildot uz Vispārējās tiesas uzdoto jautājumu tiesas sēdes laikā, ar kuru prasītājam tika lūgts darīt zināmus viņa apsvērumus par Padomes iebildi par nepieņemamību, prasītājs precizēja, ka ar šo prasības pieteikumu viņš ir vēlējis pieprasīt atlīdzināt kaitējumu, kas radīts vienīgi ar Padomes pieņemtajām regulām; tas tika atzīmēts tiesas sēdes protokolā. Ņemot vērā minēto atbildi, ir jāuzskata, ka būtībā prasītājs ir grozījis prasības pieteikuma prasījumu otro daļu, tādējādi galu galā viņš vienīgi lūdz, lai Vispārējā tiesa piespriestu Padomei viņam izmaksāt summu 2 227 000 EUR apmērā, atlīdzinot mantisko kaitējumu, kas viņam ir radies, prettiesiski iekļaujot viņa vārdu Īstenošanas regulas Nr. 668/2010 un Regulas Nr. 961/2010 pielikumos ietvertajos sarakstos (turpmāk tekstā – “stridīgie saraksti”), un summu 600 000 EUR apmērā kā atlīdzību par morālo kaitējumu, kas viņam radies šīs pašas iekļaušanas sarakstā dēļ.

- 42 Katrā ziņā ir jāatgādina, ka atbilstoši Reglamenta 129. pantam Vispārējā tiesa, uzklaušījusi lietas dalībniekus, var jebkurā laikā pēc savas ierosmes lemt par to, vai pastāv kāds absolūts šķērslis tiesas procesam, kuru skaitā saskaņā ar judikatūru ir arī Tiesas kompetence izskatīt prasību (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1980. gada 18. marts, *Ferriera Valsabbia* u.c./Komisija, 154/78, 205/78, 206/78, no 226/78 līdz 228/78, 263/78, 264/78, 31/79, 39/79, 83/79 un 85/79, EU:C:1980:81, 7. punkts, un 1998. gada 17. jūnijs, *Svenska Journalistförbundet*/Padome, T-174/95, EU:T:1998:127, 80. punkts).
- 43 Šajā ziņā no judikatūras izriet, ka, lai arī prasība atlīdzināt kaitējumu, kas iespējami nodarīts KĀDP jomā pieņemta akta dēļ, neietilpst Vispārējās tiesas kompetencē (spriedums, 2016. gada 18. februāris, *Jannatian*/Padome, T-328/14, nav publicēts, EU:T:2016:86, 30. un 31. punkts), tomēr Vispārējā tiesa vienmēr ir atzinusi savu kompetenci izskatīt prasību par tāda kaitējuma atlīdzību, kas personai vai vienībai, iespējams, nodarīts attiecībā uz to saskaņā ar LESD 215. pantu noteikto ierobežojošo pasākumu dēļ (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2007. gada 11. jūlijs, *Sison*/Padome, T-47/03, nav publicēts, EU:T:2007:207, 232.-251. punkts, un 2014. gada 25. novembris, *Safa Nicu Sepahan*/Padome, T-384/11, EU:T:2014:986, 45.-149. punkts).
- 44 Nevar būt savādāk gadījumā, kurš attiecas uz prasību atlīdzināt kaitējumu, kas iespējami nodarīts personai vai vienībai ierobežojošo pasākumu dēļ, kas attiecībā uz tiem ir pieņemti saskaņā ar LESD 291. panta 2. punktu.
- 45 Faktiski saskaņā ar judikatūru nevienā LESD normā nav paredzēts, ka tā sestā daļa, kas attiecas uz noteikumiem par iestādēm un finanšu noteikumiem, nebūtu piemērojama ierobežojošu pasākumu jomā. LESD 291. panta 2. punkta, saskaņā ar kuru, “ja ir nepieciešami vienādi nosacījumi juridiski saistošo Savienības aktu īstenošanai, šie akti piešķir Komisijai vai, īpašos, attiecīgi pamatotos gadījumos un Līguma par Eiropas Savienību 24. un 26. pantā paredzētajos gadījumos, Padomei īstenošanas pilnvaras”, piemērošana tātad nav izslēgta, ja vien ir iestājušies šajā tiesību normā paredzētie nosacījumi (spriedums, 2016. gada 1. marts, *National Iranian Oil Company*/Padome, C-440/14 P, EU:C:2016:128, 35. punkts).
- 46 Šajā gadījumā ierobežojošie pasākumi attiecībā pret prasītāju, kas tika pieņemti ar Lēmumu 2010/413, kas vēlāk grozīts ar Lēmumu 2010/644, tika īstenoti ar Īstenošanas regulu Nr. 668/2010, kas pieņemta saskaņā ar LESD 291. panta 2. punktu, un Regulu Nr. 961/2010, kas pieņemta saskaņā ar LESD 215. pantu.
- 47 No tā izriet, ka, lai arī Vispārējai tiesai nav kompetences izskatīt prasītāja prasību par kaitējuma atlīdzību daļā, kurā tās mērķis ir panākt tā kaitējuma atlīdzību, kas viņam esot radies, pieņemot Lēmumu 2010/413, kas vēlāk tika grozīts ar Lēmumu 2010/644, tai tomēr ir kompetence izskatīt šo pašu prasību, ciktāl tā attiecas uz kaitējuma atlīdzību, kas viņam radies šī paša lēmuma īstenošanas ar Īstenošanas regulu Nr. 668/2010 un Regulu Nr. 961/2010 (turpmāk tekstā – “strīdīgie tiesību akti”) dēļ.
- 48 Tādējādi ir jāsecina, ka Vispārējā tiesa ir kompetenta izskatīt šo prasību, kas tika grozīta tiesas sēdes laikā, proti, ciktāl tā attiecas uz kaitējuma atlīdzību, kas prasītājam iespējami ir radīts tādēļ, ka ierobežojošie pasākumi, kas attiecībā uz viņu tika pieņemti Lēmumā 2010/413, kas vēlāk tika grozīts ar Lēmumu 2010/644, tika īstenoti ar strīdīgajiem tiesību aktiem (turpmāk tekstā – “strīdīgie pasākumi”).

B. Par lietas būtību

- 49 Saskaņā ar LESD 340. panta otro daļu, “ja pastāv tādas saistības, kas nav līgumsaistības, Savienība saskaņā ar vispārējiem tiesību principiem, kas kopīgi visu dalībvalstu tiesību sistēmām, novērš jebkādu kaitējumu, ko radījušas Savienības iestādes vai to darbinieki, pildot savus pienākumus”. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Savienības ārpuslīgumiskās atbildības par tās iestāžu prettiesisku rīcību iestāšanās LESD 340. panta otrās daļas izpratnē ir atkarīga no tā, vai ir izpildīti visi nosacījumi, proti, rīcība, kura

tiek pārņemta iestādēm, ir prettiesiska, ir nodarīti faktiski zaudējumi un pastāv cēloņsakarība starp konkrēto rīcību un norādīto kaitējumu (skat. spriedumu, 2008. gada 9. septembris, *FIAMM u.c./Padome* un Komisija, C-120/06 P un C-121/06 P, EU:C:2008:476, 106. punkts un tajā minētā judikatūra; spriedumi, 2007. gada 11. jūlijs, *Schneider Electric*/Komisija, T-351/03, EU:T:2007:212, 113. punkts, un 2014. gada 25. novembris, *Safa Nicu Sepahan*/Padome, T-384/11, EU:T:2014:986, 47. punkts).

- 50 Šīs prasības pamatojumam prasītājs atsaucas uz to, ka šajā lietā ir izpildīti trīs iepriekš minētie nosacījumi.
- 51 Padome, kuru atbalsta Komisija, lūdz noraidīt šo prasību kā nepamatotu, jo prasītājs nav iesniedzis pierādījumus, kas tam bija jāiesniedz, par to, ka šajā lietā ir izpildīti visi nosacījumi, lai iestātos Savienības ārpuslīgumiskā atbildība.
- 52 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru nosacījumi par Savienības ārpuslīgumiskās atbildības iestāšanos LESD 340. panta otrās daļas izpratnē, kas jau uzskaitīti šī sprieduma 49. punktā, ir kumulatīvi (spriedums, 2010. gada 7. decembris, *Fahas*/Padome, T-49/07, EU:T:2010:499, 92. un 93. punkts, un rīkojums, 2012. gada 17. februāris, *Dagher*/Padome, T-218/11, nav publicēts, EU:T:2012:82, 34. punkts). No tā izriet, ka, līdzko viens no šiem nosacījumiem nav izpildīts, prasība ir jānoraida kopumā un pārējie nosacījumi nav jāizvērtē (spriedums, 2011. gada 26. oktobris, *Dufour*/ECB, T-436/09, EU:T:2011:634, 193. punkts).
- 53 Tādējādi jāpārbauda, vai šajā gadījumā prasītājs ir iesniedzis pierādījumus, kas tam bija jāiesniedz, prettiesiskajai rīcībai, kuru tas inkriminē Padomei, proti, saistībā ar strīdīgo tiesību aktu pieņemšanu un viņa vārda iekļaušanas saglabāšanu strīdīgajos sarakstos, mantiskā un morālā kaitējuma, kas viņam, kā apgalvots, ir nodarīts, patiesumam un cēloņsakarībai starp minēto tiesību aktu pieņemšanu un viņa norādīto kaitējumu.

1. Par apgalvoto prettiesiskumu

- 54 Prasītājs apgalvo, ka nosacījums par iestādes rīcības prettiesiskumu ir izpildīts, jo būtībā strīdīgo tiesību aktu pieņemšana un viņa vārda iekļaušanas saglabāšana strīdīgajos sarakstos ir uzskatāma par pietiekami būtisku Padomes pieļautu tiesību noteikumu, kuru mērķis ir piešķirt tiesības indivīdiem, pārkāpumu, kas saskaņā ar judikatūru izraisa Savienības ārpuslīgumisko atbildību.
- 55 Šajā ziņā, pirmkārt, prasītājs atgādina, ka no 2012. gada 21. marta sprieduma *Fulmen* un *Mahmoudian*/Padome (T-439/10 un T-440/10, EU:T:2012:142), kā arī no 2013. gada 28. novembra sprieduma *Padome/Fulmen* un *Mahmoudian* (C-280/12 P, EU:C:2013:775), kas pieņemts, balstoties uz Padomes apelācijas sūdzību, un ar kuru minētā apelācijas sūdzība ir noraidīta (skat. iepriekš 21. punktu), izriet, ka strīdīgie tiesību akti ir prettiesiski.
- 56 No vienas puses, viņš atgādina, ka 2012. gada 21. marta spriedumā *Fulmen* un *Mahmoudian*/Padome (T-439/10 un T-440/10, EU:T:2012:142) Vispārējā tiesa uzskatīja, ka Padomes rīcībā nebija nekādu pret to vērstu pierādījumu, kas pamatotu viņa vārda iekļaušanu strīdīgajos sarakstos, un apgalvo, ka šis fakts ir pietiekami būtisks tiesību noteikumu, kuru mērķis ir piešķirt tiesības indivīdiem, pārkāpums, kas saskaņā ar judikatūru izraisa Savienības ārpuslīgumisko atbildību. Atbildot uz jautājumu, kas tika uzdots saistībā ar otro procesa organizatorisko pasākumu, viņš norāda, ka, ņemot vērā pamata faktu šajā lietā līdzību ar faktiem Tiesas 2017. gada 30. maija spriedumā *Safa Nicu Sepahan*/Padome (C-45/15 P, EU:C:2017:402), konstatējumu saistībā ar Padomes prettiesiskās rīcības smagumu šajā pēdējā minētajā lietā kopums *mutatis mutandis* ir pārnesams uz šo lietu. Viņš piebilst, ka Vispārējai tiesai būtu jāsecina, ka vienīgi strīdīgo tiesību aktu atcelšana nav uzskatāma par pietiekamu viņam nodarītā morālā kaitējuma atlīdzinājumu.

- 57 No otras puses, prasītājs uzskata, ka Padomes lēmums, neraugoties uz acīmredzamo prettiesiskumu, ko Vispārējā tiesa konstatēja 2012. gada 21. marta spriedumā *Fulmen* un *Mahmoudian*/Padome (T-439/10 un T-440/10, EU:T:2012:142), iesniegt apelācijas sūdzību par šo spriedumu ir uzskatāms par pilnvaru nepareizu izmantošanu, kā rezultātā viņam radītais kaitējums kļuva vēl smagāks.
- 58 Otrkārt, prasītājs uzskata, ka strīdīgo pasākumu rezultātā tika pārkāpta viņa darījumdarbības brīvības un tiesību uz īpašumu īstenošana, kas viņam piemētot saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 16. un 17. pantu. Šāds pamattiesību pārkāpums padarot smagāku Padomes pieļauto pārkāpumu, radot būtisku pārkāpumu.
- 59 Atbildot uz jautājumu, kas tika uzdots saistībā ar otru procesa organizatorisko pasākumu, Padome, kuru atbalsta Komisija, vairs neapstrīd prettiesiskumu, kas izriet no strīdīgo pasākumu noteikšanas, un atzīst, ka secinājumi, kurus Tiesa veica 2017. gada 30. maija spriedumā *Safa Nicu Sepahan*/Padome (C-45/15 P, EU:C:2017:402) saistībā ar pietiekami būtisku tiesību normas, ar kuru privātpersonām piešķir tiesības, pārkāpumu, ir būtiski šajā lietā, ciktāl prasītāja noteikšana notika apstākļos, kas ir pietuvināti tās lietas apstākļiem, kurā tika pieņemts spriedums šajā lietā. Turpreti tā iebilst pret prasītāja apgalvojumiem saistībā ar pilnvaru nepareizu izmantošanu un Hartas 16. un 17. panta pārkāpumu un uzskata, ka 2017. gada 30. maija spriedums *Safa Nicu Sepahan*/Padome (C-45/15 P, EU:C:2017:402) šajā ziņā nesniedz nekādas būtiskas norādes.
- 60 Šajā gadījumā 2012. gada 21. marta spriedumā *Fulmen* un *Mahmoudian*/Padome (T-439/10 un T-440/10, EU:T:2012:142) Vispārējā tiesa konstatēja strīdīgo tiesību aktu prettiesiskumu.
- 61 Tomēr ir jāatgādina, ka saskaņā ar Vispārējās tiesas iedibinātu judikatūru ar kāda tiesību akta prettiesiskuma konstatēšanu – lai arī kā šāds prettiesiskums nesārūgtinātu – nav pietiekami, lai uzskatītu, ka ir izpildīts nosacījums par Savienības ārpuslīgumiskās atbildības iestāšanos saistībā ar iestādēm pārvestās rīcības prettiesiskumu (spriedums, 2014. gada 25. novembris, *Safa Nicu Sepahan*/Padome, T-384/11, EU:T:2014:986, 50. punkts; šajā nozīmē skat. arī spriedumus, 2003. gada 6. marts, *Dole Fresh Fruit International*/Padome un Komisija, T-56/00, EU:T:2003:58, 71.–75. punkts, un 2011. gada 23. novembris, *Sison*/Padome, T-341/07, EU:T:2011:687, 31. punkts). Viena vai vairāku Padomes tiesību aktu, kuri ir pamatā prasītāja norādītajam kaitējumam, iespējamā atcelšana, pat ja tā būtu notikusi ar Vispārējās tiesas spriedumu, kas būtu pasludināts pirms prasības par kaitējuma atlīdzību celšanas, tādējādi nav neatspēkojams pietiekami būtiska šīs iestādes veikta pārkāpuma pierādījums, kas *ipso jure* ļautu konstatēt Savienības ārpuslīgumisko atbildību.
- 62 Nosacījums par Savienības iestāžu prettiesisku rīcību pieprasa, lai būtu pietiekami būtisks tiesību normas, ar kuru privātpersonām piešķir tiesības, pārkāpums (skat. spriedumu, 2017. gada 30. maijs, *Safa Nicu Sepahan*/Padome C-45/15 P, EU:C:2017:402, 29. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 63 Prasība par pietiekami būtisku tiesību normas, ar kuru privātpersonām piešķir tiesības, pārkāpumu ir domāta, lai neatkarīgi no attiecīgā prettiesiskā akta rakstura novērstu risku, ka, atlīdzinot attiecīgo personu apgalvoto kaitējumu, tiktu kavēta attiecīgās iestādes iespēja pilnībā īstenot savas kompetences vispārējās interesēs saistībā ar normatīvu aktu piemērošanas jomu vai ekonomiskās politikas izvēli, kā arī administratīvās kompetences jomā, tomēr neliekot privātpersonām ciest acīmredzamas vai neatvainojamas pienākumu neizpildes sekas (skat. spriedumu, 2011. gada 23. novembris, *Sison*/Padome, T-341/07, EU:T:2011:687, 34. punkts un tajā minētā judikatūra; spriedums, 2014. gada 25. novembris, *Safa Nicu Sepahan*/Padome, T-384/11, EU:T:2014:986, 51. punkts).
- 64 Ņemot vērā šī sprieduma 59.–61. punktā atgādināto judikatūru, jāpārbauda, vai tiesību normas, uz kuru pārkāpumu prasītājs šajā gadījumā atsaucas, mērķis ir noteikt tiesības privātpersonām un vai Padome ir pieļāvusi pietiekami būtisku minēto tiesību normu pārkāpumu.

- 65 Savas prasības atlidzināt kaitējumu pamatojumam prasītājs būtībā pamatojas uz diviem prettiesiskuma pamatiem, proti, pirmkārt, strīdīgo tiesību aktu pieņemšanu un viņa vārda iekļaušanas saglabāšanu strīdīgajos sarakstos, lai gan Padomes rīcībā nebija nekādu pierādījumu to pamatojumam, – un šī prettiesiskuma sekas pastiprinot Padomes pieļauta pilnvaru nepareiza izmantošana, ceļot apelācijas sūdzību par 2012. gada 21. marta spriedumu *Fulmen* un *Mahmoudian*/Padome (T-439/10 un T-440/10, EU:T:2012:142), un, otrkārt, Hartas 16. un 17. panta pārkāpšanu.
- 66 Pirmkārt, attiecībā uz prettiesiskuma pamatu saistībā ar strīdīgo tiesību aktu pieņemšanu un viņa vārda iekļaušanas saglabāšanu strīdīgajos sarakstos, ko veikusi Padome, lai gan tās rīcībā nebija nekādu pierādījumu to pamatojumam, jāatgādina, ka 2014. gada 25. novembra sprieduma *Safa Nicu Sepahan*/Padome (T-384/11, EU:T:2014:986) 68. un 69. punktā Vispārējā tiesa nosprieda, ka parasti piesardzīga un rūpīga iestāde būtu spējīga saprast, ka, pieņemot apstrīdēto tiesību aktu attiecīgajā lietā, tai ir pienākums ievākt informāciju vai pierādījumu elementus, kuri attaisno pret prasītāju noteiktos ierobežojošos pasākumus minētajā lietā, lai apstrīdēšanas gadījumā varētu pierādīt minēto pasākumu pamatotību, Savienības tiesā iesniedzot minēto informāciju vai pierādījumu elementus. Tā secināja, ka, tā kā Padome šādi nav rīkojusies, tā ir atbildīga par pietiekami būtisku tādas tiesību normas pārkāpumu, ar kuru piešķir tiesības privātpersonām, iepriekš 61. un 62. punktā minētās judikatūras izpratnē. 2017. gada 30. maija sprieduma *Safa Nicu Sepahan*/Padome (C-45/15 P, EU:C:2017:402), kas pasludināts, pamatojoties uz apelācijas sūdzībām par 2014. gada 25. novembra spriedumu *Safa Nicu Sepahan*/Padome (T-384/11, EU:T:2014:986), 40. punktā, noraidot minētās apelācijas sūdzības, Tiesa nosprieda, ka Vispārējā tiesa tostarp sava sprieduma 68. un 69. punktā pamatoti ir uzskatījusi, ka Padomei noteiktā pienākuma apstrīdēšanas gadījumā sniegt informāciju vai pierādījumus, kas pamato ierobežojošo pasākumu attiecībā pret fizisko vai juridisko personu noteikšanas pamatotību, pārkāpums gandrīz trīs gadu garumā ir kvalificējams kā tiesību normas, ar kuru privātpersonām piešķir tiesības, pietiekami būtisku pārkāpumu.
- 67 Šajā gadījumā, kā izriet no 2012. gada 21. marta sprieduma *Fulmen* un *Mahmoudian*/Padome (T-439/10 un T-440/10, EU:T:2012:142), ko Tiesa apstiprinājusi ar 2013. gada 28. novembra spriedumu Padome/*Fulmen* un *Mahmoudian* (C-280/12 P, EU:C:2013:775), jākonstatē, ka Padomes pieļautais pārkāpums ne tikai ir identisks tā mērķim, bet arī par aptuveni sešiem mēnešiem pārsniedz Padomes pieļauto pārkāpumu lietā, kurā tika pasludināts 2014. gada 25. novembra spriedums *Safa Nicu Sepahan*/Padome (T-384/11, EU:T:2014:986).
- 68 No tā izriet, ka, no vienas puses, tiesību norma, uz kuras pārkāpumu ir norādīts šajā lietā, ir tiesību norma, ar kuru ir piešķirtas tiesības privātpersonām, tostarp prasītājam kā fiziskai personai, kurai ir piemērojami strīdīgie tiesību akti. No otras puses, minētās tiesību normas pārkāpums ir uzskatāms par pietiekami būtisku pārkāpumu iepriekš 63. punktā atgādinātās judikatūras izpratnē.
- 69 Turklāt no lietas dalībnieku formulētajiem apsvērumiem, pamatojoties uz otro procesa organizatorisko pasākumu, saistībā ar sekām, ko tie šajā lietā secina no 2017. gada 30. maija sprieduma *Safa Nicu Sepahan*/Padome (C-45/15 P, EU:C:2017:402), izriet, ka tie šobrīd paši ir vienojušies par faktu, ka šis prettiesiskums ir uzskatāms par pietiekami būtisku tiesību normas, ar kuru ir piešķirtas tiesības privātpersonām, pārkāpumu.
- 70 Attiecībā uz apgalvojumu, saskaņā ar kuru būtībā šis pēdējais minētais pārkāpums esot vēl būtiskāks, jo to pastiprinot fakts, ka Padome esot pieļāvusi pilnvaru nepareizu izmantošanu, ceļot apelācijas sūdzību par 2012. gada 21. marta spriedumu *Fulmen* un *Mahmoudian*/Padome (T-439/10 un T-440/10, EU:T:2012:142), šim argumentam nevar piekrist.
- 71 Faktiski saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tiesību aktā pilnvaru ļaunprātīga izmantošana ir pieļauta vienīgi tad, ja, pamatojoties uz objektīvām, atbilstīgām un saskanīgām pazīmēm, izrādās, ka tas ir pieņemts tikai vai vismaz galvenokārt, lai sasniegtu citus mērķus, nevis tos, uz kuriem iepriekš

norādīts, vai lai izvairītos no Līgumā īpaši paredzētas procedūras, lai nodrošinātos pret attiecīgā gadījuma apstākļiem (skat. spriedumu, 2017. gada 29. novembris, *Montel*/Parlaments, T-634/16, nav publicēts, EU:T:2017:848, 161. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 72 Šajā ziņā, no vienas puses, jāatgādina, ka tiesības iesniegt apelāciju par Vispārējās tiesas spriedumiem ir noteiktas LESD 256. panta 1. punkta otrajā daļā un ir uzskatāmas par Savienības tiesu sistēmas tiesību aizsardzības līdzekļu neatņemamu daļu. Saskaņā ar šo pašu pantu apelāciju Tiesā var iesniegt vienīgi par tiesību jautājumiem. Turklāt atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. panta otrās daļas pirmajam teikumam apelācijas sūdzību var iesniegt tikai personas, kuru prasījumi vai iebildumi nav apmierināti vai ir apmierināti daļēji. No Savienības primāro tiesību noteikumiem izriet, ka, ievērojot tajās noteiktās robežas, ikviens lietas dalībnieks var ne tikai brīvi iesniegt apelāciju par Vispārējās tiesas spriedumu, bet turklāt arī izvirzīt jebkuru pamatu, kuru tas uzskata par lietderīgu sava argumenta apgalvošanai un pamatošanai. Tādējādi šajā ziņā, pretēji prasītāja apgalvotajam, Padomei nevar tikt pārņemta apelācijas iesniegšana par 2012. gada 21. marta spriedumu *Fulmen* un *Mahmoudian*/Padome (T-439/10 un T-440/10, EU:T:2012:142), lai, kā tā precizē iebildumu rakstā, iegūtu “iedibinātu judikatūru par ģeogrāfiska rakstura ierobežojošiem pasākumiem”, jo šāds arguments acīmredzami atbilst tiesību jautājumam LESD 256. panta 1. punkta otrās daļas izpratnē.
- 73 No otras puses, prasītāja apgalvojumu, saskaņā ar kuru Padome esot iesniegusi apelāciju par 2012. gada 21. marta spriedumu *Fulmen* un *Mahmoudian*/Padome (T-439/10 un T-440/10, EU:T:2012:142), vienīgi, lai izdarītu spiedienu uz Irānas Islāma Republiku, lai tā pārtrauktu savu kodolprogrammu, tādējādi atstājot spēkā sekas, ko strīdīgie tiesību akti rada prasītājam, nevar apmierināt. Šādu pieņēmumu ne tikai neapstiprina neviens pierādījums vai informācijas elements, bet katrā ziņā arī jākonstatē, ka minēto seku atstāšana spēkā ir cieši saistīta ar lēmumu iesniegt apelāciju saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtu 60. panta otro daļu. Tādējādi, saskaņā ar šo pantu “atkāpjoties no LESD 280. panta, Vispārējās tiesas nolēmumi, kas pasludina regulas par spēkā neesošām, stājas spēkā tikai pēc tam, kad beidzies šo statūtu 56. panta pirmajā daļā minētais apelācijas sūdzības iesniegšanas termiņš, vai, ja šajā termiņā iesniegta apelācija, pēc tam, kad apelācija noraidīta”.
- 74 Turklāt ir jāatgādina (skat. iepriekš 18. punktu), ka attiecībā uz Regulas Nr. 961/2010 atcelšanas iedarbību laikā 2012. gada 21. marta sprieduma *Fulmen* un *Mahmoudian*/Padome (T-439/10 un T-440/10, EU:T:2012:142) 106. punktā Vispārējā tiesa nosprieda, ka šajā lietā nešķiet, ka būtu pietiekami liels risks, ka varētu rasties nopietns un neatgriezenisks kaitējums ierobežojošo pasākumu, kas ir paredzēti Regulā Nr. 961/2010, efektivitātei, lai būtu pamatota minētās regulas seku atstāšana spēkā attiecībā uz prasītājiem laikposmā, kas pārsniedz Eiropas Savienības Tiesas statūtu 60. panta otrajā daļā noteikto laikposmu. Tāpat minētā sprieduma 107. punktā (skat. iepriekš 19. punktu) tā nolēma atstāt spēkā Lēmuma 2010/413, kas grozīts ar Lēmumu 2010/644, sekas līdz brīdim, kad stāsies spēkā Regulas Nr. 961/2010 atcelšana.
- 75 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka strīdīgo tiesību aktu seku atstāšana spēkā attiecībā uz prasītāju pēc tam, kad tie atcelti ar 2012. gada 21. marta spriedumu *Fulmen* un *Mahmoudian*/Padome (T-439/10 un T-440/10, EU:T:2012:142), izriet no Eiropas Savienības Tiesas statūtu noteikumu piemērošanas un Vispārējās tiesas suverēna vērtējuma, nevis no rīcības, ko prasītājs inkriminē Padomei, ciktāl tā ir iesniegusi apelāciju par minēto spriedumu.
- 76 Tādējādi, nepastāvot nevienam prasītāja iesniegtam objektīvam apstāklim, kas varētu pierādīt, ka Padome ir iesniegusi apelāciju par 2012. gada 21. marta spriedumu *Fulmen* un *Mahmoudian*/Padome (T-439/10 un T-440/10, EU:T:2012:142) nolūkā tam kaitēt vai izdarīt spiedienu uz Irānas Islāma Republiku, lai tā pārtrauktu savu kodolprogrammu, arguments saistībā ar Padomes pieļautu pilnvaru nepareizu izmantošanu, kas esot pastiprinājusi šajā lietā aplūkotās tiesību normas pārkāpumu, ir jānoraida kā nepamatots.

- 77 Attiecībā uz otru pretiesiskuma pamatu saistībā ar Hartas 16. un 17. panta pārkāpšanu ir jānorāda, ka prasītājs vienīgi atgādina nepieciešamos nosacījumus, lai tiktu radīts Hartā atzīto tiesību un brīvību īstenošanas apdraudējums, un apgalvo, ka viņam noteikto strīdīgo pasākumu mērķis un sekas esot attiecīgi viņa tiesību uz īpašumu un darījumdarbības brīvību, kas atzītas Hartas 16. un 17. pantā, ierobežošana.
- 78 Lai gan saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tiesības uz īpašumu ir garantētas Hartas 17. pantā, tām Savienības tiesībās nav pilnīga aizsardzība, bet gan tās ir jāņem vērā saistībā ar to funkciju sabiedrībā. Līdz ar to šo tiesību izmantošanai var noteikt ierobežojumus, ciktāl šādi ierobežojumi faktiski atbilst Savienības vispārējo interešu mērķiem un attiecībā uz sasniedzamo mērķi nerada pārmērīgu un nepieņemamu ierobežošanu, kas apdraudētu šādi garantēto tiesību būtību (skat. spriedumu, 2013. gada 13. septembris, *Makhlouf*/Padome, T-383/11, EU:T:2013:431, 97. punkts un tajā minētā judikatūra). Šī judikatūra pēc analogijas var tikt transponēta uz darījumdarbības brīvību, kas tiek garantēta Hartas 16. pantā.
- 79 Šajā gadījumā, pirmkārt, ir jānorāda, ka strīdīgo tiesību aktu pieņemšanas pret prasītāju, ciktāl tajos tika paredzēta viņa līdzekļu, finanšu aktīvu un citu saimniecisko resursu iesaldēšana, mērķis bija novērst kodolieroču izplatīšanu, kā arī izdarīt spiedienu uz Irānas Islāma Republiku, lai tā izbeigtu attiecīgās darbības. Šis mērķis ietilpst plašākos centienos saistībā ar starptautiskā miera un drošības saglabāšanu un tādējādi ir leģitīms un piemērots (šajā nozīmē un pēc analogijas skat. spriedumu, 2013. gada 13. septembris, *Makhlouf*/Padome, T-383/11, EU:T:2013:431, 100. un 101. punkts un tajos minētā judikatūra).
- 80 Otrkārt, strīdīgie pasākumi arī bija nepieciešami, ciktāl citi mazāk apgrūtināši pasākumi kā iepriekšējās atļaujas sistēma vai pienākums *a posteriori* pamatot pārskaitīto līdzekļu izlietojumu neļauj tikpat efektīvi sasniegt šo mērķi, proti, ierobežot kodolieroču izplatību, kā arī izdarīt spiedienu uz Irānas Islāma Republiku, lai tā pārtrauktu attiecīgās darbības, it īpaši iespējas apiet uzliktos ierobežojumus kontekstā (pēc analogijas skat. spriedumu, 2013. gada 13. septembris, *Makhlouf*/Padome, T-383/11, EU:T:2013:431, 101. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 81 Tādējādi prasītājs nav pierādījis, ka ar strīdīgajiem tiesību aktiem būtu pārkāptas tiesības, kas viņam noteiktas Hartas 16. un 17. pantā.
- 82 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, jāsecina, ka vienīgi pirmais pretiesiskuma pamats saistībā ar strīdīgo tiesību aktu pieņemšanu un Padomes veikto viņa vārda iekļaušanas saglabāšanu strīdīgajos sarakstos, lai gan tai nebija nekādu pierādījuma elementu, kas to pamatotu, ir uzskatāms par tādu pretiesiskumu, kas var izraisīt Savienības atbildību iepriekš 63. punktā atgādinātās judikatūras izpratnē.

2. Par apgalvoto kaitējumu un cēloņsakarības esamību starp apgalvoto rīcības pretiesiskumu un šo kaitējumu

- 83 Prasītājs uzskata, ka ir pierādījis morālā un mantiskā kaitējuma, kas viņam nodarīts ar strīdīgajiem tiesību aktiem, reālo un droši zināmo raksturu un cēloņsakarību starp inkriminētās rīcības pretiesiskumu un apgalvoto kaitējumu. Ņemot vērā šīs lietas īpašos apstākļus, viņš uzskata, ka 2017. gada 30. maija spriedums *Safa Nicu Sepahan*/Padome (C-45/15 P, EU:C:2017:402) neliek apstrīdēt viņa prasības par kaitējuma atlīdzību pamatotību.
- 84 Padome, kuru atbalsta Komisija, apstrīd prasītāja izvirzītos argumentus. Tā uzskata, ka Tiesas secinājumi 2017. gada 30. maija spriedumā *Safa Nicu Sepahan*/Padome (C-45/15 P, EU:C:2017:402) saistībā ar materiālā un nemateriālā kaitējuma atlīdzības nosacījumiem ir atbilstoši un labvēlīgi tās argumentiem šajā lietā.

- 85 Jāpārbauda, vai prasītājs ir iesniedzis pierādījumus apgalvotajam kaitējumiem un cēloņsakarībai starp inkriminētās rīcības prettiesiskumu un šo kaitējumu.
- 86 Attiecībā uz nosacījumu par reālu kaitējumu atbilstoši judikatūrai Savienības ārpuslīgumiskā atbildība iestājas tikai tad, ja prasītājs faktiski ir cietis reālus un droši zināmus zaudējumus (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1982. gada 27. janvāris, *De Franceschi*/Padome un Komisija, 51/81, EU:C:1982:20, 9. punkts, un 1996. gada 16. janvāris, *Candiotte*/Padome, T-108/94, EU:T:1996:5, 54. punkts). Prasītājam ir pienākums pierādīt, ka šis nosacījums ir izpildīts (skat. spriedumu, 2006. gada 9. novembris, *Agraz* u.c./Komisija, C-243/05 P, EU:C:2006:708, 27. punkts un tajā minētā judikatūra), un, konkrētāk, sniegt pārliecinošus pierādījumus gan par kaitējuma esamību, gan par tā apmēru (skat. spriedumu, 1997. gada 16. septembris, *Blackspur DIY* u.c./Padome un Komisija, C-362/95 P, EU:C:1997:401, 31. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 87 Konkrētāk, ikvienā simboliskā vai uz patiesas kompensācijas saņemšanu vērstā prasībā par kaitējuma atlīdzināšanu – vai runa būtu par mantisku vai morālu kaitējumu – ir jāprecizē apgalvotā kaitējuma būtība saistībā ar inkriminēto rīcību un kaut vai tikai aptuveni jānovērtē viss šis kaitējums kopumā (skat. spriedumu, 2015. gada 26. februāris, *Sabbagh*/Padome, T-652/11, nav publicēts, EU:T:2015:112, 65. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 88 Attiecībā uz nosacījumu par cēloņsakarību starp inkriminēto rīcību un apgalvoto kaitējumu minētajam kaitējumam ir pietiekami tieši jāizriet no apgalvotās rīcības, šai rīcībai ir jābūt galvenajam kaitējumu cēlonim, turpretī nepastāv pienākums atlīdzināt jebkuras nelabvēlīgas sekas, pat attālinātas, kas rodas no prettiesiskas situācijas (skat. spriedumu, 2006. gada 10. maijs, *Galileo International Technology* u.c./Komisija, T-279/03, EU:T:2006:121, 130. punkts un tajā minētā judikatūra; šajā nozīmē skat. arī spriedumu, 1979. gada 4. oktobris, *Dumortier* u.c./Padome, 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 un 45/79, EU:C:1979:223, 21. punkts). Prasītājam ir jāsniedz pierādījumi, ka starp inkriminēto rīcību un norādīto kaitējumu pastāv cēloņsakarība (skat. spriedumu, 1998. gada 30. septembris, *Coldiretti* u.c./Padome un Komisija, T-149/96, EU:T:1998:228, 101. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 89 Tas, vai šajā gadījumā prasītājs ir pierādījis morālā un mantiskā kaitējuma, kas viņam esot radies, pieņemot strīdīgos tiesību aktus un saglabājot viņa vārda iekļaušanu strīdīgajos sarakstos, reālo un droši zināmo raksturu un cēloņsakarības esamību starp minēto tiesību aktu pieņemšanu un šo kaitējumu, ir jāizvērtē, ņemot vērā iepriekš atgādināto judikatūru.

a) Par apgalvoto mantisko kaitējumu un cēloņsakarības esamību

- 90 Prasītājs apgalvo, ka viņam noteiktie strīdīgie pasākumi viņu esot skāruši īpaši, ņemot vērā, ka strīdīgo tiesību aktu pieņemšanas brīdī viņa interešu centrs atradās Francijā, Savienībā, jo viņš bija ieguvis Francijas pilsonību un pastāvīgi uzturējās Francijā, kur bija atvēris bankas kontus. Viņš apgalvo, ka ir cietis četru veidu mantisko kaitējumu, proti, pirmkārt, kapitāla zaudējumus saistībā ar viņa finanšu aktīvu dinamiskas pārvaldības neesamību, otrkārt, peļņas zudumu, ko viņam esot izraisījusi viņa nekustamo īpašumu pārvaldība, treškārt, zaudējumus Eiropas sabiedrībās un, ceturtkārt, juridiskos izdevumus, lai panāktu daļēju viņa līdzekļu atsaldēšanu, kā arī atbrīvotu viņa konfiscētos bankas kontus. Pamatojoties uz šiem dažādajiem mantiskā kaitējuma veidiem, viņš pieprasa, lai Padomei tiktu piespriests viņam samaksāt atlīdzību par kopējo summu 2 227 000 EUR apmērā.
- 91 Padome, kuru atbalsta Komisija, lūdz noraidīt prasību par apgalvotā mantiskā kaitējuma atlīdzību.

1) Par kapitāla zaudējumiem saistībā ar prasītāja finanšu aktīvu dinamiskas pārvaldības neesamību

- 92 Attiecībā uz kapitāla zaudējumiem saistībā ar viņa finanšu aktīvu dinamiskas pārvaldības neesamību prasības pieteikumā prasītājs apgalvo, ka viņa aktīvu portfeli ir aptuveni 15 miljoni euro, lielākā šīs summa daļa esot ieguldīta biržā kotētu Eiropas sabiedrību akcijās, citu sabiedrību akcijās, dažādu valūtu termiņnoguldījumos un valstu un sabiedrību obligācijās, tostarp Grieķijas obligācijās. Turklāt viņš uzskata, ka, ciktāl atlīdzība par fondu pārvaldību vidēji ir 2 % no pārvaldāmajiem fondiem, šis kaitējums, kuru viņš prasa atlīdzināt, katru gadu paaugstinās par 2 % no viņa fondu apmēra, ko viņš vērtē 11 miljonu euro apmērā, neņemot vērā viņa aktīvus, kas ir ietverti viņa Beļģijā atvērtajos bankas kontos, proti, pavisam 660 000 EUR apmērā, balstoties uz trīs gadiem.
- 93 Replikā vispirms prasītājs precizē, ka “dinamisku” portfeli, kas tiek noteikts atkarībā no tā satura, raksturo augstāks risks par risku, kāds ir “līdzsvarota” portfeļa īpašniekam, atlīdzībā iegūstot labākus rezultātus ilgtermiņā. Pats Regulas Nr. 423/2007 1. panta mērķis tieši esot nepieļaut personām, kurām tiek piemēroti ierobežojoši pasākumi, adekvāti pārvaldīt “dinamisku” portfeli. Tādējādi ierobežojošo pasākumu piemērošana esot izraisījusi finansiālus zaudējumus, kas esot automātiski jāatlīdzina, tiklīdz minētie pasākumi vēlāk tiek atzīti par prettiesiskiem.
- 94 Prasītājs apgalvo, ka viņa portfelim bankā *BNP Paribas* esot nepieciešama “dinamiska” pārvaldība. Kā paraugu dinamiskai pārvaldībai viņš replikas pielikumā pievieno *BNP Paribas* vērtspapīra konta izrakstu. Viņš piebilst, ka Padomes Regulas (ES) Nr. 267/2012 (2012. gada 23. marts) par ierobežojošiem pasākumiem pret Irānu un Regulas (ES) Nr. 961/2010 atcelšanu (OV L 88, 1. lpp.) 29. panta 2. punktā paredzētais izņēmums neesot piemērojams kontiem ar šādām pazīmēm, bet gan pieprasījuma noguldījumu kontiem, kāds viņam esot bankā *Belfius*, kam neesot nepieciešama dinamiska pārvaldība, kas izskaidrojot to, kādēļ viņš to neesot iekļāvis to portfeļu vidū, saistībā ar kuriem viņš lūdz apgalvotā kaitējuma atlīdzību. Tādējādi laikposmā no 2010. gada jūlija līdz 2014. gada sākumam prasītāja kontu bankā *BNP Paribas* pārvaldības neesamība viņam esot liegusi pārdot pozīcijas ar augstu risku, piemēram, Grieķijas valsts obligācijas, gūt peļņu no tirgus svārstībām, veikt strīdu izšķiršanu, kas ir dinamiskas pārvaldības neatņemama daļa, lai pielāgotu investīcijas un izvietotu līdzekļus, ko radījusi termiņa produktu atlīdzināšana, dividenžu un procentu izmaksa.
- 95 Padome, kuru atbalsta Komisija, apstrīd prasītāja argumentāciju.
- 96 Jāatgādina, ka saskaņā ar Reglamenta 76. pantu prasības pieteikumā ietver prasītāja prasījumus un attiecīgā gadījumā – ziņas par pierādījumiem un piedāvātajiem pierādījumiem. Reglamenta 85. pantā ir pieprasīts, lai šādi pierādījumi tiktu iesniegti pirmajā procesuālā rakstu apmaiņā. Turklāt papildu pierādījumus replikā var iesniegt vienīgi tad, ja kavēšanās ir attaisnota.
- 97 Tomēr šajā gadījumā, ciktāl tas attiecas uz kaitējumu, balstoties uz kapitāla zaudējumiem saistībā ar viņa finanšu aktīvu dinamiskas pārvaldības neesamību, prasītājs prasības pieteikumā viņam nodarīto kaitējumu mēģina pierādīt ļoti lakoniskā, pat neskaidrā veidā. Attiecībā uz apgalvoto radīto kaitējumu prasītājs prasības pieteikumā vienīgi vispārējā veidā apraksta veikto investīciju veidu un viņa aktīvu portfeļa saturu, kuru viņš sākotnēji prasības pieteikuma 66. punktā novērtē 15 miljonu euro vērtībā.
- 98 Pirmkārt, prasības pieteikumā nekur nav norādītas bankas, kam viņš būtu uzticējis savu aktīvu pārvaldību, nedz arī to apmērs. Viņš vienīgi vispārējā veidā zemsvītras piezīmē, kas pievienota prasības pieteikuma 66. punktam, atsaucas uz diviem prasības pieteikumiem ar nosaukumiem attiecīgi “Kontu izraksti un banku elektroniskā pasta vēstules” un “Banku elektroniskā pasta vēstules”, precīzi nenorādot, uz kuriem minēto pielikumu elementiem vai rindkopām viņš atsaucas.
- 99 Jāatgādina, ka saskaņā ar iedibinātu judikatūru, kaut arī atsevišķos jautājumos prasības pieteikuma tekstu var pamatot un papildināt, atsaucoties uz tam pievienotajiem materiāliem, vispārējā atsauce uz citiem dokumentiem, pat ja tie ir pievienoti prasības pieteikumam, nevar kompensēt galveno juridisko argumentu neesamību, kam ir jābūt ietvertiem prasības pieteikumā. Turklāt Vispārējai tiesai nav

pielikumos jāmeklē un jāidentificē pamati un argumenti, kurus varētu atzīt par prasības pamatu, jo pielikumiem ir vienīgi pierādījumu un papildinošas funkcijas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2005. gada 14. decembris, *Honeywell/Komisija*, T-209/01, EU:T:2005:455, 57. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 100 Otrkārt, prasības pieteikuma 67. punktā prasītājs visbeidzot savu aktīvu portfeli ir aprēķinājis 11 miljonu euro apmērā, to nepamatojot, un uz šī pamata viņš piemēro 2 % likmi, kuru, to nekādi nepierādot, viņš uzskata par atbilstošu fondu pārvaldītāju vidējai atlīdzībai, tādējādi viņš tam radīto kaitējumu aprēķina 660 000 EUR vērtībā trīs gadu laikā.
- 101 Tik lakoniska un neskaidra argumentācija prasības pieteikumā šķiet pārāk neprecīza, lai noteiktu šī kaitējuma apmēru un tādējādi ļautu Vispārējai tiesai, ņemot vērā iepriekš atgādinātos Reglamenta noteikumus, saprast prasītāja prasījumu apmēru. Līdz ar to tā ir jānoraida kā nepieņemama.
- 102 Papildus, pat ja tiktu uzskatīts, ka, neraugoties uz šiem apstākļiem, šajā gadījumā Vispārējā tiesa var veikt pierādījumu meklēšanu iepriekš 96. punktā minētajos prasības pieteikuma pielikumos, būtu jākonstatē, ka tie neļauj precīzi noteikt šī kaitējuma apmēru.
- 103 Runājot par pielikumu ar nosaukumu “Kontu izraksti un banku elektroniskā pasta vēstules”, tajā ir ietverti vairāki dokumenti, kurus prasītājs nav atsevišķi identificējis. Vispārējā tiesa tomēr norāda, ka, šķiet, ka runa ir par dokumentiem, kurus var identificēt šādi:
- 2010. gada 30. jūlija *Dexia* bankas konta izraksts (prasības pieteikuma pielikumu lietas 23.–25. lappuse), kur prasītāja vārds nekur neparādās kā attiecīgā konta turētāja vārds;
 - 2010. gada 28. jūnija konta atlikuma apliecinājums par prasītāja kontu *Banque Belfius*, kas datēts ar 2015. gada 23. jūliju un kam pievienots minētā konta izraksts par laikposmu no 2010. gada 1. jūnija līdz 2010. gada 9. oktobrim (prasības pieteikuma pielikumu lietas 26. – 29. lpp.), šim apliecinājumam un izrakstam galu galā nav nozīmes, jo replikā prasītājs skaidri norāda, ka viņš tos nav ņēmis vērā šajā prasībā par kaitējuma atlīdzināšanu;
 - divu prasītāja bankas kontu, kurus viņš ir atvēris *Société Générale*, izraksti (prasības pieteikuma pielikumu lietas 30. un 31. lappuse);
 - prasītāja algas krājkontu izraksti no iestādēm *Amundi* un *Inter Expansion* (prasības pieteikuma pielikumu lietas 32. un 33. lappuse);
 - dokuments ar nosaukumu “Portfolio Management Report [Portfeļa pārvaldības ziņojums]”, ko sagatavojusi banka *BNP Paribas Wealth Management*, tajā prasītāja vārds nekur nav norādīts kā attiecīgā konta turētāja vārds (prasības pieteikuma pielikumu lietas 34.–38. lappuse);
 - tabula, kurā ir norādīti konti, kas ir atvērti sešās iestādēs, kā arī to vērtība un veids, neprecizējot to turētāja identitāti.
- 104 Tādējādi papildus tam, ka atsevišķi iepriekš minētie dokumenti neļauj identificēt attiecīgā konta turētāja vārdu, neviens no aplūkotā pielikuma elementiem neļauj reālā un droši zināmā veidā saprast, kāds ir prasītājam iespējami nodarītais kaitējums.
- 105 Šo prasītāja argumentācijas neskaidro raksturu pastiprina precizējumu, kurus viņš sniedz replikā, interpretācija, jo saskaņā ar tiem būtu jāņem vērā vienīgi aktīvi, kas ir uzticēti bankai *BNP Paribas*. Tomēr minētie aktīvi, ja uzskata, ka tie pieder prasītājam, saskaņā ar prasības pieteikuma pielikumu lietas 34.–38. lappusē izklāstīto dokumentu “Portfolio Management Report” sasniedz 7 746 855 EUR, proti, summu, kas ir ievērojami mazāka par 11 000 000 EUR, ko prasītājs visbeidzot izmanto par pamatu, aprēķinot viņam iespējami radīto kaitējumu.

- 106 Attiecībā uz pielikumu ar nosaukumu “Banku elektroniskā pasta vēstules” tajā ir trīs banku vai fondu pārvaldītāju trīs vēstules, ar kurām vienīgi tiek apstiprināts, ka šīs iestādes piemēro stridīgo tiesību aktu sekas, proti, prasītāja līdzekļu iesaldēšanu, un viņam iesaka ievērot spēkā esošo tiesisko regulējumu. Attiecībā uz bankas *BNP Paribas Wealth Management* 2011. gada 11. februāra vēstuli tās autors piebilst, ka nav iespējams, kā to esot vēlējies prasītājs, pāriet uz “saglabājoša veida” un tādējādi drošāku viņa līdzekļu pārvaldīšanu (prasības pieteikuma pielikumu lietas 157. lappuse). Jākonstatē, ka šie dokumenti neļauj noteikt prasītāja apgalvotā kaitējuma apmēru. No iepriekš minētajiem papildu apsvērumiem izriet, ka viņa prasība atlīdzināt kaitējumu, balstoties uz kapitāla zaudējumiem saistībā ar finanšu aktīvu dinamiskas pārvaldības neesamību, katrā ziņā būtu jānoraida kā nepamatota.
- 107 Ņemot vērā iepriekš 101. punktā izdarītos secinājumus un nepastāvot vajadzībai izvērtēt, vai prasītājs ir iesniedzis pierādījumus cēloņsakarībai, prasība atlīdzināt kaitējumu, balstoties uz kapitāla zaudējumiem saistībā ar finanšu aktīvu dinamiskas pārvaldības neesamību, ir jānoraida kā nepieņemama.

2) Par peļņas zudumu saistībā ar nekustamo īpašumu pārvaldību

- 108 Attiecībā uz peļņas zudumu, ko viņam esot radījusi viņa nekustamo īpašumu pārvaldība, prasītājs norāda, ka divu dzīvokļu, kas atrodas viņa īpašumā Francijā un Beļģijā, pārvaldība pēc stridīgo tiesību aktu pieņemšanas ir kļuvusi neiespējama, jo viņš nevarēja saņemt īres maksu, maksāt par remontdarbiem un apdrošināšanas polisēm.
- 109 Replikā prasītājs precizē, ka Regulas Nr. 267/2012 29. panta 2. punkta b) apakšpunkts, kas ļauj turpināt saņemt īres maksu par spēkā esošiem īres līgumiem, nebija piemērojams attiecībā uz viņa dzīvokli Francijā, kurš dienā, kad prasītāja vārds pirmo reizi tika iekļauts to personu un vienību sarakstā, kurām tiek piemēroti ierobežojoši pasākumi, nebija izīrēts tajā veicamo remontdarbu dēļ. Pamatojoties uz līgumu, kas parakstīts 2014. gada 18. oktobrī, pēc tam, kad tika atcelti viņam piemērotie stridīgie pasākumi, prasītājs norāda, ka attiecīgā līguma īres vērtība sasniedz 2500 EUR mēnesī, tādējādi zudušo peļņu, kas atbilst īres neesamībai, var novērtēt 102 500 EUR apmērā.
- 110 Padome, kuru atbalsta Komisija, apstrīd prasītāja argumentāciju.
- 111 Galvenokārt, kā tika atgādināts iepriekš 96. punktā, prasības pieteikumā ietver prasītāja prasījumus un attiecīgā gadījumā – ziņas par pierādījumiem un piedāvātajiem pierādījumiem. Turklāt papildu pierādījumus replikā var iesniegt vienīgi tad, ja kavēšanās ir attaisnota.
- 112 Tomēr šajā gadījumā ir jākonstatē, ka prasības pieteikuma 68. punktā, vienīgajā punktā, kuru viņš ir veltījis kaitējumam, ko radījusi neiespējamība pārvaldīt viņa nekustamā īpašuma līdzekļus, prasītājs vienīgi apgalvo, ka minētais kaitējums izriet no “neiespējamības saņemt īres maksu, maksāt par remontdarbiem un apdrošināšanas polisēm utt.”, un iesniedz nekādus dokumentus vai pierādījumus, kas varētu apstiprināt šo apgalvojumu, pierādīt viņa īpašumtiesības un sniegt pierādījumus kaitējumam un cēloņsakarībai. Neapšaubāmi, runājot vienīgi par dzīvokli, kas esot viņa īpašumā Francijā, replikā prasītājs iesniedz C.2. pielikumu, kurā ir ietverti trīs dokumenti, proti, 2014. gada 18. oktobrī parakstīts īres līgums, 2013. gada 29. oktobrī sagatavots paziņojums par 2013. gada nodokli “nodeva par brīvu dzīvojamo platību” un 2014. gada 20. oktobra nodokļu dienestiem adresēta vēstule. Tomēr, lai gan šie trīs dokumenti ir sagatavoti pirms šīs prasības celšanas, prasītājs nekādi nepamato to novēlotu iesniegšanu replikas laikā. Līdz ar to replikas C.2. pielikums ir jānoraida kā nepieņemams. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, prasība atlīdzināt iepriekš minēto kaitējuma daļu tādējādi ir jānoraida kā nepieņemama.
- 113 Papildus, pat ja tiktu uzskatīts, ka šajā gadījumā minētā prasība un C.2. pielikums tiek atzīts par pieņemamiem, būtu jākonstatē, ka prasītājs nav iesniedzis nekādus pierādījumus apgalvotā kaitējuma reālajam un droši zināmajam raksturam saistībā ar aplūkoto kaitējumu. Konkrētāk, jākonstatē, ka

prasītājs nav iesniedzis nedz pierādījumus īpašuma tiesībām saistībā ar abiem dzīvokļiem, kas, kā viņš apgalvo, ir viņa īpašumā, nedz nekustamajam īpašumam, ko bija paredzēts izīrēt strīdīgo tiesību aktu pieņemšanas brīdī.

- 114 Turklāt, pretēji viņa apgalvotajam, strīdīgie tiesību akti nekādi netraucēja turpināt dzīvot dzīvoklī, kas atrodas viņa īpašumā, ja dzīvesvieta tajā ir bijusi iepriekš; īpaši tādēļ, kā viņš atgādina prasības pieteikuma 65. punktā, ka strīdīgo tiesību aktu pieņemšanas brīdī viņam bija Francijas pilsonība un viņš pastāvīgi dzīvoja Francijā.
- 115 No iepriekš minētajiem papildu apsvērumiem izriet, ka prasītājs nesniedz pierādījumus apgalvotajam kaitējumam saistībā ar diviem dzīvokļiem, kas atradās viņa īpašumā Francijā un Beļģijā, tādējādi viņa prasība atlīdzināt kaitējumu, ko izraisījusi ienākumu no īres zaudēšana, katrā ziņā ir jānoraida kā nepamatota.
- 116 Ņemot vērā iepriekš 112. punktā pausto secinājumu un nepastāvēt vajadzībai izvērtēt, vai prasītājs ir iesniedzis pierādījumus cēloņsakarībai, prasība atlīdzināt kaitējuma daļu, balstoties uz prasītāja nespēju pārvaldīt savus nekustamā īpašuma līdzekļus, ir jānoraida kā nepieņemama.

3) Par zaudējumiem, kas ciesti Eiropas sabiedrībās

- 117 Attiecībā uz zaudējumiem, kas ciesti Eiropas sabiedrībās, prasītājs norāda, ka strīdīgo tiesību aktu pieņemšanas brīdī viņa rīcībā bija 26 % akciju sabiedrībā *Codefa Connectique S.A.S.* (turpmāk tekstā – “*Codefa*”), kas reģistrēta saskaņā ar Francijas tiesībām, un viņš bija akcionārs sabiedrībās *Decom Technology GmbH* (turpmāk tekstā – “*Decom*”) un *enteg GmbH*, kas reģistrētas saskaņā ar Vācijas tiesībām, izmantojot sabiedrību *Soreltek S.A.*, kas reģistrēta saskaņā ar Beļģijas tiesībām. Minētie tiesību akti šīm sabiedrībām esot radījuši nepārvaramas grūtības un, attiecīgi, to vērtības krišanos. Lai pierādītu mantiskā kaitējuma rašanos saistībā ar *Codefa* un *Decom*, viņš iesniedz 2015. gada 21. jūlija ziņojumu, ko sagatavojis grāmatvedības revīzijas uzņēmums, kas iekļauts Parīzes Ildefransas (Francija) reģiona grāmatvedības revīzijas biedrībā, tas ir iekļauts prasības pieteikuma A.14. pielikumā (turpmāk tekstā – “grāmatvedības revīzijas ziņojums”).
- 118 Padome, kuru atbalsta Komisija, apstrīd prasītāja argumentāciju.

i) Par zaudējumiem, kas ciesti “*Senteg*” un “*Decom*”

- 119 Attiecībā uz prasību atlīdzināt kaitējumu, kas radīts saistībā ar zaudējumiem *Senteg* un *Decom*, Padome, kuru atbalsta Komisija, uzskata, ka šī prasība nav pieņemama. Faktiski prasītājam nepiederot nekādas daļas šajās sabiedrībās. Attiecībā uz *Soreltek*, kam piederot 80 % *Decom* kapitāldaļu un 20 % *Senteg* kapitāldaļu, un kurās prasītājs, kā apgalvots, esot vienīgais saimnieciskā labuma guvējs, no to statūtiem vai citas informācijas lietas materiālos neizrietot, ka tā tieši vai netieši piederētu prasītājam, jo tā 99 % apmērā piederot sabiedrībai *Wirkkraft S.A.*, kas reģistrēta saskaņā ar Luksemburgas tiesībām, un 1 % apmērā – trešajai sabiedrībai. Pat ja prasītājs būtu *Wirkkraft* saimnieciskā labuma guvējs, viņa interese celt prasību attiecībā uz *Senteg* vai *Decom* būtu pārāk netieša.
- 120 Replikā prasītājs norāda, ka viņa rīcībā esot *Wirkkraft* uzrādītāja vērtspapīri, kurus viņš piedāvā uzrādīt vajadzības gadījumā, ka viņš garantē šīs sabiedrības pilnu finansēšanu un ka viņš ir vienīgais *Wirkkraft* un *Soreltek* labuma guvējs.
- 121 Pirmām kārtām, attiecībā uz *Soreltek* saskaņā ar iepriekš 99. punktā minēto pastāvīgo judikatūru Vispārējai tiesai nav pienākuma pielikumos meklēt un identificēt pamatus un argumentus, ko tā varētu uzskatīt par tādiem, kuri veido prasības pamatojumu. Tomēr šajā gadījumā prasības 76. punktā

- prasītājs vienīgi apgalvo, ka viņš “ir atzīts par vienīgo [*Soreltek*] saimnieciskā labuma guvēju”. Šī apgalvojuma pamatojumam viņš, tuvāk neprecizējot, atsaucas uz četriem dokumentiem, kas ir pievienoti prasības pieteikuma A.13. pielikumā.
- 122 Katrā ziņā, pat ja tiktu uzskatīts, ka šajā gadījumā Vispārējā tiesa var sameklēt un identificēt informāciju, kas varētu apstiprināt šo prasītāja apgalvojumu, būtu jākonstatē, ka neviens no minētajiem prasības pieteikuma A.13. pielikumā iekļautajiem dokumentiem to neļautu darīt.
- 123 Pirmkārt, *Soreltek* statūti, kas ir reģistrēti *Moniteur belge* (skat. prasības pieteikuma pielikumu lietas 269.–271. lappusi), nekādi neaplicina apgalvoto prasītāja kā vienīgā saimnieciskā labuma guvēja statusu šajā sabiedrībā. No tiem vienīgi izriet, ka 209 no 210 *Soreltek* kapitāldaļām, proti, nedaudz vairāk nekā 99 % no minētajām daļām, pieder *Wirkkraft*, savukārt pēdējā daļa – *Transnational Consulting Group*. Turklāt nav arī norādīts, ka prasītājs ieņemtu *Soreltek* valdes locekļa vai deleģētā valdes locekļa amatu (skat. prasības pieteikuma pielikumu lietas 271. lappusi).
- 124 Otrkārt, divās vēstulēs, ko banka *Dexia* ir nosūtījusi *Soreltek* 2010. gada 11. augustā un 2010. gada 8. septembrī (prasības pieteikuma pielikumu lietas 272. un 273. lappuse), minētā sabiedrība tiek informēta par to, ka pēc Briseles karaliskā prokurora (Beļģija) pieprasījuma divi no tās kontiem ir bloķēti un vēlāk slēgti. Nevienā brīdī netiek norādīts uz prasītāja jebkādu vienīgā labuma guvēja statusu saistībā ar šo sabiedrību.
- 125 Treškārt, 2014. gada 11. februāra vēstulē (kas minēta divkārt prasības pieteikuma pielikumu lietas 274. un 275. lappusē), kuru advokātu birojs nosūtījis Briseles karaliskā prokurora prokuratūrai, ir norādīts vienīgi uz viņu kā “prasītāja un sabiedrības *SA Soreltek* advokātu” paraksta tiesībām un prasību atmaksāt to klientu bankas līdzekļus. Neviens apstāklis šajā vēstulē neļauj apstiprināt apgalvoto prasītāja kā vienīgā saimnieciskā labuma guvēja statusu saistībā ar *Soreltek*.
- 126 Ceturtkārt, Briseles karaliskā prokurora 2013. gada 6. decembra vēstulē (prasības pieteikuma pielikumu lietas 276. lappuse) prasītāja advokāts tiek informēts par to, ka viņš “šodien ir izdevis rīkojumu atbrīvot šajā lietā konfiscētos *F. Mahmoudian* un *SA Soreltek* līdzekļus” un ka viņš nosūta pieteikuma kopiju, ko nosūtījusi “*ING* banka *O.C.S.C.* saistībā ar *F. Mahmoudian* vērtspapīriem (*Befimmo SCA-SICAFI* vērtspapīri)”. Nevienā gadījumā netiek apstiprināts nekāds prasītāja kā vienīgā saimnieciskā labuma guvēja statuss saistībā ar *Soreltek*.
- 127 Turklāt ir jānorāda, ka replikas 93. punktā prasītājs vienīgi atkārto, ka viņš ir *Soreltek* saimnieciskā labuma guvējs, un no tā secina, ka šī sabiedrība veido daļu no viņa aktīviem.
- 128 Otrām kārtām, attiecībā uz *Wirkkraft* ir jākonstatē, ka prasības pieteikumā prasītājs neiesniedz nevienu apstākli, kas varētu apstiprināt viņa apgalvojumu replikas 92. punktā, saskaņā ar kuru viņš esot šīs sabiedrības saimnieciskā labuma guvējs un uzrādītāja vērtspapīru turētājs. Replikā viņš vienīgi norāda, ka viņš “esot gatavs” uzrādīt minēto vērtspapīru oriģinālu, un turklāt apgalvo, ka “prasītājs, kurš ir tā “saimnieciskā labuma guvējs”, pilnībā garantē [...] *Wirkkraft* finansējumu, kā tas izriet no C.6. pielikumā ietvertā paziņojuma”.
- 129 Tomēr, pirmkārt, ņemot vērā Reglamenta 76. un 85. panta noteikumus, prasītājam jau prasības pieteikumā bija jāiesniedz pierādījumi tam, ka viņš, kā apgalvots, ir *Wirkkraft* uzrādītāja vērtspapīru turētājs. Nekādā ziņā viņš nemēģina izskaidrot, kādu iemeslu dēļ viņš pat replikā nav iesniedzis šādus papildu pierādījumus.
- 130 Otrkārt, attiecībā uz paziņojumu, kas iesniegts replikas C.6. pielikumā, jānorāda, ka, tā kā tas ir datēts ar 2013. gada 9. decembri, proti, nedaudz mazāk nekā divus gadus pirms šīs prasības celšanas, prasītājs nekādi nepamato faktu, kādēļ tas ir iesniegts replikā. Līdz ar to replikas C.6. pielikums, kurā, kā izrādās, ir iesniegts vienkāršs prasītāja paraksts un nekādi nepierādīts apliecināts paziņojums, ir jānoraida kā nepieņemams.

- 131 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka prasītājs nav pierādījis, ka viņš būtu *Wirkkraft* “saimnieciskā labuma guvējs” un uzrādītāja vērtspapīru turētājs, kā viņš to apgalvo.
- 132 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, jāuzskata, ka katrā ziņā, neiesniedzot nekādus pierādījumus savu apgalvojumu apstiprinājumam, prasītājs, iesniedzot pieteikumu par kaitējuma atlīdzību saistībā ar zaudējumiem, kas ciesti *Senteg* un *Decom*, ir pamatojies uz kaitējumu, kura patiesumu tas nav pierādījis atbilstoši iepriekš 86. punktā atgādinātajai judikatūrai.
- 133 Līdz ar to šī pēdējā minētā prasība ir jānoraida kā nepieņemama un katrā ziņā nepamatota.

ii) Par zaudējumiem, kas saistīti ar “Codefa”

- 134 Attiecībā uz prasību atlīdzināt kaitējumu saistībā ar zaudējumiem, kas saistīti ar *Codefa*, lai pierādītu mantisko kaitējumu, kas viņam, kā apgalvots, radīts saistībā ar *Codefa*, prasītājs, pirmkārt, pamatojas uz grāmatvedības revīzijas ziņojumu un, otrkārt, uz vairāku dokumentu kopijām saistībā ar *Codefa*, kas pievienotas prasības pieteikuma A.5. pielikumā.
- 135 Pirmām kārtām, ir jānovērtē grāmatvedības revīzijas ziņojuma pierādījuma spēks.
- 136 Šajā ziņā, nepastāvot Savienības tiesiskajam regulējumam par pierādījumu jēdzienu, Savienības tiesa ir nostiprinājusi administratīvās brīvības principu vai pierādījumu brīvības principu, kas ir saprotams kā iespēja atsevišķa fakta pierādīšanai izmantot jebkāda veida pierādījumus, kā, piemēram, liecības, dokumentārus pierādījumus, atzišanos u.c. (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2000. gada 23. marts, *Met-Trans* un *Sagpol*, C-310/98 un C-406/98, EU:C:2000:154, 29. punkts; 2004. gada 8. jūlijs, *Dalmine/Komisija*, T-50/00, EU:T:2004:220, 72. punkts, un ģenerālvokāta P. Mengoci [*P. Mengozzi*] secinājumus lietā *Archer Daniels Midland/Komisija*, C-511/06 P, EU:C:2008:604, 113. un 114. punkts). Attiecīgi Savienības tiesa ir nostiprinājusi pierādījumu brīvas novērtēšanas principu, saskaņā ar kuru uzticamības vai, citiem vārdiem sakot, pierādījuma spēka noteikšana atsevišķam pierādījumam ir atstāta tiesneša iekšējai pārliecībai (spriedums, 2004. gada 8. jūlijs, *Dalmine/Komisija*, T-50/00, EU:T:2004:220, 72. punkts, un ģenerālvokāta P. Mengoci secinājumi lietā *Archer Daniels Midland/Komisija*, C-511/06 P, EU:C:2008:604, 111. un 112. punkts).
- 137 Lai noteiktu dokumenta pierādījuma spēku, ir jāņem vērā vairāki tādi faktori kā dokumenta izcelsme, apstākļi, kādos tas tika sagatavots, tā adresāts, saturs un ir jāapsver, vai saskaņā ar šiem faktoriem tajā ietvertā informācija liekas saprātīga un uzticama (spriedumi, 2000. gada 15. marts, *Cimenteries CBR* u.c./Komisija, T-25/95, T-26/95, no T-30/95 līdz T-32/95, no T-34/95 līdz T-39/95, no T-42/95 līdz T-46/95, T-48/95, no T-50/95 līdz T-65/95, no T-68/95 līdz T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 un T-104/95, EU:T:2000:77, 1838. punkts, un 2002. gada 7. novembris, *Vela* un *Tecnagrind/Komisija*, T-141/99, T-142/99, T-150/99 un T-151/99, EU:T:2002:270, 223. punkts).
- 138 Šajā ziņā Savienības tiesa ir jau nospriedusi, ka prasītāja iesniegtu analīzi nevar uzskatīt par neitrālu un neatkarīgu ekspertīzi, ja to ir pasūtījis un finansējis pats prasītājs un tā ir balstīta uz prasītāja nodotajām datubāzēm, neveicot šo datu patiesuma vai atbilstības neatkarīgu pārbaudi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2011. gada 3. marts, *Siemens/Komisija*, T-110/07, EU:T:2011:68, 137. punkts).
- 139 Savienības tiesai tāpat ir jau bijusi iespēja apstiprināt, ka eksperta ziņojumu var uzskatīt par tādu, kam ir pierādījuma vērtība, tikai pamatojoties uz tā objektīvo saturu, un vienkāršs šādā dokumentā ietverts apgalvojums, kas nav pamatots, nevar tikt uzskatīts par pārliecinošu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2004. gada 16. septembris, *Valmont/Komisija*, T-274/01, EU:T:2004:266, 71. punkts).
- 140 Grāmatvedības revīzijas ziņojuma pierādījuma spēks šajā lietā ir izvērtējams, ņemot vērā šī sprieduma 136.–139. punktā atgādinātos principus.

- 141 Šajā ziņā ir jānorāda, ka grāmatvedības revīzijas ziņojumu sagatavoja grāmatvedības revīzijas uzņēmums, kas ietilpst Parīzes Ildefransas reģiona grāmatvedības revidentu biedrībā. No 2015. gada 21. jūlija vēstules, kas ietverta minētā ziņojuma 2. un 3. lappusē un kas adresēta prasītājam, izriet, ka saskaņā ar nosacījumiem, kas noteikti 2015. gada 18. jūnija sanāksmē, uzdevuma, ko prasītājs uzticējis šim uzņēmumam, mērķis ir novērtēt kaitējumu, ko viņam esot radījuši strīdīgie pasākumi, saistībā ar viņa daļām *Codefa* un *Decom* kapitālā. Šī uzdevuma veikšanai šajā vēstulē īpaši tiek precizēts, ka “šis ziņojums ir ticis sagatavots, balstoties uz dokumentiem, kurus mums ir iesniedzis *Fereydoun Mahmoudian*”. No minētās vēstules redakcijas izriet, ka grāmatvedības revīzijas ziņojums ir sagatavots pēc prasītāja lūguma, lai saistībā ar šo tiesvedību apliecinātu apgalvotā mantiskā kaitējuma realitāti un apmērus, un ka tā pamatā galvenokārt ir prasītāja iesniegti dokumenti. Jāuzsver, ka minētie dokumenti, uz kuriem dažkārt ir atsaucies zemsvītras piezīmēs, nav pievienoti grāmatvedības revīzijas ziņojumam.
- 142 Ņemot vērā kontekstu, kādā ir ticis sagatavots grāmatvedības revīzijas ziņojums, un atbilstoši šī sprieduma 136.–139. punktā atgādinātajiem principiem šī ziņojuma pierādījuma spēks ir ļoti relativizējams. To nevar uzskatīt par pietiekamu, lai pierādītu tajā ietverto informāciju, tostarp saistībā ar apgalvotā kaitējuma realitāti un apmēriem. Tas labākajā gadījumā varētu tikt izmantots kā *prima facie* pierādījums, kas ir jāapstiprina ar citiem apstiprinošiem pierādījumu elementiem.
- 143 Otrām kārtām, attiecībā uz dokumentu kopijām saistībā ar *Codefa*, kas ir pievienotas prasības pieteikuma A.5. pielikumam, bet arī grāmatvedības revīzijas ziņojumam, uz kuru prasītājs vispārēji atsaucas prasības pieteikuma 71. punktā, vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar iepriekš 99. punktā minēto judikatūru Vispārējai tiesai nav pielikumos jāmeklē un jāidentificē pamati un argumenti, kurus varētu atzīt par prasības pamatu. Tā tas vēl jo vairāk ir gadījumā, ja pielikums līdzinās lietas materiāliem, kuros ir apkopoti vairāki dokumenti saistībā ar kādu personu, un šiem dokumentiem ir ievērojams lappušu skaits. Šādā gadījumā, lietas dalībniekam, kurš tos ir iesniedzis, nesniedzot konkrētu atsauci uz minēto pielikumu elementiem un rindkopām, kuras viņš vēlas uzsvērt, lai pierādītu savas argumentācijas pamatotību, ņemot vērā iepriekš minēto judikatūru, šo pielikumu pierādījuma spēks un papildinošās funkcijas ievērojami samazinās.
- 144 Tā tas šajā gadījumā acīmredzami ir saistībā ar prasības pieteikuma A.5. pielikumu, kurā atbilstoši prasītāja aprakstam ietilpst “ar sabiedrību *CODEFA* saistītu dokumentu kopijas”, kas ietvertas prasības pieteikuma pielikumu materiālu 41.–154. lappusē, proti, pavisam 114 lappušu apmērā. Nepastāvot precīzai atsaucēi prasības pieteikumā uz informāciju, kas ietverta šajās A.5. pielikuma 114 lappusēs, jāuzskata, ka prasītājs nav pierādījis savas šajā lietā aplūkotās argumentācijas pamatotību.
- 145 Attiecībā uz vispārējo atsauci prasības pieteikuma 71. punktā uz grāmatvedības revīzijas ziņojumu, lai pierādītu prasītājam nodarītā kaitējuma esamību, īpaši saistībā ar viņa daļām *Codefa*, atkal ir jāuzskata, ka, ņemot vērā Reglamenta 76. panta noteikumus un iepriekš 99. punktā atgādināto judikatūru, šāda vispārēja atsaucē uz minēto ziņojumu, kas ietverta prasības pieteikuma pielikumu lietas 277.–290. lappusē, nekompensē juridiskas argumentācijas būtisko elementu, kam jābūt ietvertiem prasības pieteikumā, trūkumu.
- 146 Trešām kārtām, saistībā ar viņa prasību atlīdzināt zaudējumus, ko radījuši zaudējumi saistībā ar *Codefa*, prasītājs norāda, ka pēc tam, kad tika pieņemti strīdīgie tiesību akti pret prasītāju un *Fulmen*, *Codefa* radās grūtības, tādējādi viņš neesot varējis saņemt aizdevuma, ko viņš tai bija piešķīris, atmaksu 220 000 EUR apmērā, nedz atgūt savas investīcijas, kas izpaudās kā akciju iegāde šajā sabiedrībā 2009. gadā. Ņemot vērā minētās grūtības, prasītājs apgalvo, ka 2010. gada oktobrī banka *Société Générale* esot slēgusi *Codefa* kontu un atcēlusi konta pārtēriņa atļauju, kāda tai esot bijusi piešķirta. Turklāt tā neesot varējusi atvērt kontu kādā citā bankā. Visbeidzot, sankciju dēļ pret prasītāju un *Fulman* tā neesot varējusi izmantot Francijas valsts atbalstu, kas tiek piešķirts grūtībās nonākušiem uzņēmumiem, lai gan tā bija tiesīga to saņemt. Bez finanšu atbalsta, kādu būtu varējis sniegt akcionārs, šo finansiālo grūtību dēļ tā 2012. gadā tika likvidēta.

- 147 Pirmkārt, attiecībā uz diviem aizņēmumiem par kopējo summu 220 000 EUR vērtībā, kurus, kā apgalvots, prasītājs esot piešķīris *Codefa*, vispirms ir jākonstatē, ka prasības pieteikuma 72. punkta zemsvītras piezīmē prasītājs vienīgi atsaucas uz prasības pieteikuma A.5. pielikumu, to neprecizējot. Tādējādi prasītājs nav iesniedzis pierādījumus šo divu aizdevumu esamībai, līdz ar to, ņemot vērā Reglamenta 76. panta noteikumus, šī argumentācija ir jānoraida kā nepieņemama.
- 148 Papildus, pat ja tiktu uzskatīts, ka šādu atsauci šajā gadījumā varētu uzskatīt par pietiekamu un tādējādi Vispārējai tiesai būtu tiesības meklēt prasības A.5. pielikumā, vai ir kāds dokuments, kas pierāda attiecīgo aizdevumu esamību, būtu jāizņem vismaz divi dokumenti, kas ir izklāstīti attiecīgi prasības pieteikuma pielikumu lietas 43. un 44. lappusē, no vienas puses, un 45. un 46. lappusē, no otras puses. Šos abus dokumentus veido divi aizdevuma līgumi, kas noslēgti starp *Codefa* kā aizdevumaņēmēju un prasītāju kā aizdevēju par summām attiecīgi 70 000 EUR un 150 000 EUR apmērā, proti, kopā 220 000 EUR apmērā, kas šķietami atbilst prasītāja norādītajai summai. Tomēr ir jānorāda, ka pats prasītājs atzina tiesas sēdē, ka šie divi līgumi, kas ir sagatavoti angļu valodā, nav nedz parafēti, nedz parakstīti. Šādos apstākļos, pat ja argumentācija, pamatojoties uz šiem abiem dokumentiem, tiktu uzskatīta par pieņemamu, to attiecīgais pierādījuma spēks būtu ievērojami ierobežots, ciktāl tie neļauj droši pierādīt prasījuma esamību, uz kuru prasītājs pamatojas, lūdzot aplūkotā kaitējuma atlīdzināšanu. Šo secinājumu nevar izsvērt, ņemot vērā faktu, ka prasītājs norādīja tiesas sēdē, ka no *Codefa* pasīvās bilances (2011. gada 30. jūnija finanšu pārskats), kas ietverta prasības pieteikuma pielikumu lietas 80. un 81. lappusē, izriet, ka rubrikas “Konta pārtēriņi un bankas atbalsts” 455002. rindā “MAHMOUDIAN Féreidoun” ir norādīts uz 2011. gada 30. jūnijā esošu parāda summu 220 000 EUR neto apmērā. Faktiski, tā kā *Codefa* tika likvidēta vairāk nekā sešus mēnešus pēc šī finanšu pārskata sagatavošanas, nav iespējams gūt pārliecību, ka starplaikā prasītāja piešķirtie aizdevumi *Codefa* nav tikuši daļēji vai pilnībā atmaksāti. Tādējādi, pat ja tiktu uzskatīts, ka Vispārējā tiesa var ņemt vērā šo prasības pieteikuma A.5. pielikumā ietverto dokumentu, uz kuru prasītājs nav precīzi atsaucies prasības pieteikumā, šāda norāde tomēr neļautu pierādīt apgalvotā kaitējuma patiesumu.
- 149 Otrkārt, attiecībā uz bankas *Société Générale* lēmumu slēgt *Codefa* kontus un atcelt tai piešķirto konta pārtēriņa atļauju, vispirms ir jākonstatē, ka prasības pieteikuma 73. punktā ietvertajā zemsvītras piezīmē prasītājs atsaucas vienīgi uz “A.5. pielikumu, proti, *Société Générale* 2.09.2010. elektroniskā pasta vēstuli”, to papildus neprecizējot. Kā jau tika norādīts iepriekš 144. punktā, šāda atsauce ir nepietiekama, ņemot vērā pielikumu, kurš ietver lielu dokumentu skaitu pavisam 114 lappušu apjomā. Tādējādi prasītājs nav iesniedzis pierādījumus šādu bankas *Société Générale* lēmumu esamībai, līdz ar to, ņemot vērā Reglamenta 76. panta noteikumus, šis arguments ir jānoraida kā nepieņemams.
- 150 Papildus, pat ja tiktu pieņemts, ka šajā lietā var uzskatīt, ka šāda atsauce ir pietiekama un tādējādi Vispārējai tiesai prasības pieteikuma A.5. pielikumā būtu jāmeklē, kurš dokuments ir uzskatāms par “*Société Générale* 2.09.2010. elektroniskā pasta vēstuli”, varētu konstatēt, ka minētais dokuments ir ietverts A.5. pielikuma pirmajā lappusē, proti, prasības pieteikuma pielikumu lietas 41. lappusē. Tomēr jānorāda, ka pats prasītājs to atzina tiesas sēdē, ka no šīs bankas *Société Générale* vēstules satura nekādi neizriet, ka *Codefa* konta slēgšanas, kā arī tai piešķirtās konta pārtēriņa atļaujas 80 000 EUR apmērā atcelšanas pamatā būtu strīdīgo tiesību aktu pieņemšana.
- 151 Treškārt, attiecībā uz apgalvoto citas bankas atteikumu atvērt bankas kontu *Codefa* vārdā pret prasītāju pieņemto strīdīgo tiesību aktu dēļ, jākonstatē, ka šo prasības pieteikumā ietverto apgalvojumu neapstiprina nekādi pierādījumi. Līdz ar to, ņemot vērā Reglamenta 76. panta noteikumus, šis arguments ir jānoraida kā nepieņemams.
- 152 Ceturtkārt, attiecībā uz apgalvojumu, saskaņā ar kuru *Codefa* neesot varējusi izmantot atbalstu, kāds parasti tiek piešķirts grūtībās nonākušiem uzņēmumiem, lai gan tai bija tiesības to saņemt, no jauna jākonstatē, ka šo prasības pieteikumā ietverto apgalvojumu neapstiprina nekādi pierādījumi. Līdz ar to, ņemot vērā Reglamenta 76. panta noteikumus, šis arguments ir jānoraida kā nepieņemams.

- 153 Piektkārt, attiecībā uz apgalvojumu, saskaņā ar kuru prasītājs *Codefa* likvidācijas dēļ neesot varējis “tieši vai netieši atgūt savas investīcijas saistībā ar akciju iegādi 2009. gadā”, jākonstatē, ka šo prasības pieteikumā ietverto argumentu neapstiprina nekādi pierādījumi. Konkrētāk, prasītājs neprecizē nedz kopējo summu, ko viņš esot investējis, lai iegādātos *Codefa* akcijas, nedz daļu skaitu, nedz to nominālvērtību. Līdz ar to, ņemot vērā Reglamenta 76. panta noteikumus, šis arguments ir jānoraida kā nepieņemams.
- 154 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, kuri, ciktāl argumenti, kas pausti prasības atlīdzināt kaitējumu, balstoties uz zaudējumiem saistībā ar *Codefa*, atbalstam, ir daļēji nepieņemami un daļēji nepamatoti, prasītājs minēto prasību nav pamatojis. Līdz ar to ir jāsecina, ka tā ir jānoraida kā nepamatota.
- 155 Līdz ar to, ņemot vērā iepriekš 133. un 154. punktā izdarītos secinājumus, prasība atlīdzināt kaitējumu, balstoties uz prasītāja zaudējumiem Eiropas sabiedrībās, ir jānoraida kā daļēji nepieņemama un daļēji nepamatota.

4) Par juridiskajiem izdevumiem, lai panāktu daļēju prasītāja līdzekļu atsaldēšanu, kā arī atbrīvotu konfiscētos bankas kontus

- 156 Attiecībā uz juridiskajiem izdevumiem, lai panāktu daļēju viņa līdzekļu atsaldēšanu, kā arī atbrīvotu konfiscētos bankas kontus, prasītājs norāda, ka viņam neesot nosūtīta nekāda informācija par procedūru, kas jāievēro, lai viņa rīcībā būtu nepieciešamie līdzekļi personisko izdevumu segšanai. Šī iemesla dēļ, lai panāktu 1000 EUR mēnesī atsaldēšanu, viņš vērsās advokātu birojā Francijā, kurš tam nosūtīja honorāru rēķinu 8875 EUR apmērā. Līdzīgā veidā viņš pilnvaroja advokātu biroju Beļģijā vispirms, lai pievērstu Beļģijas iestāžu uzmanību, un vēlāk, pēc 2013. gada 28. novembra sprieduma Padome/*Fulmen* un *Mahmoudian* (C-280/12 P, EU:C:2013:775), lai veiktu nepieciešamās darbības konfiscēto bankas kontu atbrīvošanai, kas pamato honorāru rēķinu 8838 EUR apmērā. Kopumā aplūkoti juridiskie izdevumi tādējādi sasniedzot honorāru summu 17 713 EUR apmērā.
- 157 Replikā prasītājs norāda, ka, ņemot vērā viņa vecumu un personisko situāciju, bija nepieciešama īpaša padomdevēja palīdzību, lai efektīvi aizstāvētu viņa tiesības bankās un valsts iestādēs; tas, ka bijis vajadzīgs viens gads, lai panāktu viņa būtiskajiem izdevumiem nepieciešamo summu atsaldēšanu, pierādot, ka šī cīņa esot bijusi grūta un sarežģīta; turklāt no lietas materiāliem izrietot, ka viņa kontu bloķēšana Beļģijā bija tieši saistīta ar strīdīgajiem tiesību aktiem.
- 158 Padome, kuru atbalsta Komisija, apstrīd prasītāja argumentus.
- 159 Būtībā saistībā ar kaitējumu, balstoties uz juridiskajiem izdevumiem, kas tam radušies, lai Francijā un Beļģijā panāktu daļēju līdzekļu atsaldēšanu strīdīgajā laikposmā un vēlāk atbrīvotu savus konfiscētos bankas kontus, prasītājs lūdz atmaksāt advokātu honorārus, kurus viņš šim nolūkam esot samaksājis. Šajā ziņā viņš prasības pieteikuma pielikumos iesniedz, pirmkārt, vēstuli apmaiņu starp Francijā reģistrētu advokātu biroju un Valsts kases ģenerāldirekciju un vēstuli apmaiņu starp Beļģijā reģistrētu advokātu biroju un Briseles prokuratūru un, otrkārt, divus honorāru rēķinus, ko attiecīgi iesnieguši aplūkoti advokātu biroji. Jāuzskata, ka par “strīdīgo laikposmu” prasītājs uzskata laikposmu starp pirmo viņa vārda iekļaušanu sarakstā 2010. gada 26. jūlijā (skat. iepriekš 10. punktu) un šī vārda izslēgšanu no strīdīgajiem sarakstiem 2013. gada 19. decembrī (skat. iepriekš 22. punktu) (turpmāk tekstā – “strīdīgais laikposms”).
- 160 Šajā ziņā attiecībā uz kaitējuma patiesuma pierādījumiem, kas prasītājam jāiesniedz atbilstoši iepriekš 86. punktā atgādinātajai judikatūrai, un nepastāvēt nepieciešamībai lemt par jautājumu, vai šajā lietā aplūkotajās valsts procedūrās prasītājam bija pienākums izmantot advokāta pakalpojumus, jākonstatē, ka viņš ir vienīgi iesniedzis divus honorāru rēķinus, ko izrakstījuši viņa advokāti, pie kuriem viņš vērsies

personiski, par kopējo summu 17 713 EUR apmērā. Turpretī viņš nesniedz nekādus pierādījumus ne tikai tam, ka šie abi honorāru rēķini faktiski ir tikuši apmaksāti, bet, it īpaši, ņemot vērā, ka viņš lūdz tos atmaksāt aplūkotā kaitējuma ietvaros, tam, ka tie būtu apmaksāti no viņa paša līdzekļiem.

161 Šādos apstākļos ir jāsecina, ka prasītājs acīmredzami nav iesniedzis pārlicinošus pierādījumus nedz viņa norādītā kaitējuma esamībai, nedz apmēram saistībā ar advokātu izdevumiem, kurus viņš bija nolēmis izmantot kā palīdzības dienestu, vēršoties Francijas un Beļģijas valsts iestādēs. Tādējādi viņš acīmredzami nav pierādījis, ka kaitējums, balstoties uz juridiskajiem izdevumiem, kas viņam radušies Francijā un Beļģijā un kurus viņš lūdz atlīdzināt, būtu reāls un droši zināms. Tādējādi prasība atlīdzināt advokātu izdevumus, kas prasītājam radušies Francijā un Beļģijā, ir jānoraida (šajā nozīmē skat. rīkojumu, 2018. gada 7. februāris, *AEIM* un *Kazenas*/Komisija, T-436/16, nav publicēts, EU:T:2018:78, 46. un 47. punkts).

162 Ņemot vērā iepriekš 107., 116., 155. un 161. punktā izdarītos secinājumus, prasība atlīdzināt prasītājam iespējami nodarīto mantisko kaitējumu ir jānoraida kā daļēji nepieņemama un katrā ziņā nepamatota un daļēji nepamatota.

b) Par apgalvoto morālo kaitējumu un cēloņsakarības esamību

163 Prasītājs apgalvo, ka strīdīgo tiesību aktu pieņemšana un viņa vārda iekļaušanas strīdīgajos sarakstos saglabāšana viņam ir izraisījusi divu veidu morālo kaitējumu, proti, pirmkārt, viņa cieņas un reputācijas aizskārums, kura atlīdzināšanai viņš pieprasa summu 100 000 EUR apmērā, un, otrkārt, ciešanas, ko izraisījušas gan viņa ikdienas dzīvei radītās grūtības, gan viņa veselības apdraudējums, kuru atlīdzināšanai viņš pieprasa summu 500 000 EUR apmērā.

164 Atbildot uz jautājumu, kas uzdots saistībā ar otro procesa organizatorisko pasākumu par 2017. gada 30. maija sprieduma *Safa Nicu Sepahan*/Padome (C-45/15 P, EU:C:2017:402) ietekmi uz šo lietu, viņš uzskata, ka, ņemot vērā atbildību pastiprinošos apstākļus, kas īpaši izriet no Padomes pieļautās pilnvaru nepareizas izmantošanas, viņam radītā morālā kaitējuma pilnai atlīdzināšanai esot nepieciešama summa, kas ir lielāka par piespiesto summu lietā, kurā pasludināts iepriekš minētais spriedums.

165 Padome, kuru atbalsta Komisija, uzskata, ka prasība atlīdzināt apgalvoto morālo kaitējumu ir jānoraida.

1) Par cieņas un reputācijas aizskārumsu

166 Prasītājs apgalvo, ka viņa cieņai un reputācijai nodarītais aizskārums, pieņemot un publicējot strīdīgos tiesību aktus, viņam esot radījis morālo kaitējumu, kas atšķiras no mantiskā kaitējuma, ko radījusi ietekme uz viņa personiskajām attiecībām ar trešajām personām.

167 Turklāt strīdīgo tiesību aktu *a posteriori* atcelšana neļaujot pilnībā atlīdzināt morālo kaitējumu, ko viņam esot radījis šāds viņa goda un reputācijas aizskārums, ko esot pagarinājis un pastiprinājis fakts, ka Padome ir izsmēlusi visus pieejamos tiesību aizsardzības līdzekļus. Vienīgi apelācijas tiesvedībā Padome pirmo reizi esot apgalvojusi tādu konfidenciālu apstākļu esamību, kas pamato strīdīgo tiesību aktu pieņemšanu, bet kuru esamība nekad neesot tikusi pierādīta. Neraugoties uz šiem protestiem, kas esot pamatoti, Padome bez jebkādiem pierādījumiem un neveicot nekādu pārbaudi, esot nolēmusi saglabāt viņa vārda iekļaušanu strīdīgajos sarakstos gandrīz trīs ar pusi gadu laikā, no 2010. gada 26. jūlija līdz 2013. gada 19. decembrim.

168 Viņa vārda iekļaušana strīdīgajos sarakstos esot radījusi zināmu publicitāti, galvenokārt, Padomei izmantojot masu medijus, turklāt gan Irānas, gan Eiropas biznesa vidē, kas vēl vairāk esot ietekmējis viņa reputāciju.

- 169 Atbildot uz Padomes argumentiem, prasītājs iebilst, ka spriedumā, 2014. gada 25. novembris, *Safa Nicu Sepahan*/Padome (T-384/11, EU:T:2014:986), Vispārējā tiesa ir atzinusi, ka morālo kaitējumu zināmos apstākļos var izraisīt ierobežojoši pasākumi, nenošķirot fiziskas personas no juridiskām personām; *BBC* pārraide un Francijas telekanāla *TF1* 2014. gada 6. jūlijā pārraidītā reportāža, uz kuru viņš atsaucas, pierādot viņa gadījuma atspoguļojuma plašsaziņas līdzekļos apmēru un precīzi norāda morālo kaitējumu, kas viņam radīts ar Padomes stigmatu konkrēti Francijā un vispārēji – Rietumos.
- 170 Attiecībā uz prasītāja goda un reputācijas aizskārumu Padome, kuru atbalsta Komisija, iebilst pret prasītāja argumentāciju.
- 171 Pirmkārt, tā norāda, ka attiecībā uz morālā kaitējuma atlīdzināšanu fiziskas personas reputācijai nodarīts aizskārumš ir jānodala no sabiedrībai, kas veic komercdarbību, nodarīta aizskārums. Tādējādi šī lieta esot īpaši jāpietuvina lietai, kurā pasludināts 2013. gada 28. maija spriedums *Abdulrahim*/Padome un Komisija (C-239/12 P, EU:C:2013:331), nevis lietai, kurā pasludināts 2014. gada 25. novembra spriedums *Safa Nicu Sepahan*/Padome (T-384/11, EU:T:2014:986). Tādējādi strīdīgo tiesību aktu, kas pieņemti saistībā ar prasītāju, kurš ir fiziska persona, atcelšana esot uzskatāma par atbilstošu viņa reputācijai radītā aizskārums atlīdzināšanu.
- 172 Otrkārt, prasītājs neesot iesniedzis nekādus reālus pierādījumus viņa personiskās reputācijas vai goda aizskārumam vai, citiem vārdiem runājot, viņa norādītā kaitējuma reālajam un droši zināmajam raksturam.
- 173 Pirmām kārtām, iesākumam ir jāizvērtē Padomes arguments, saskaņā ar kuru fiziskas personas reputācijai nodarīts aizskārumš attiecībā uz morālā kaitējuma atlīdzināšanu esot jānodala no sabiedrības, kas veic komercdarbību, reputācijai nodarīta kaitējuma. Tādējādi šī lieta līdzinoties lietām, kurās pasludināts 2013. gada 28. maija spriedums *Abdulrahim*/Padome un Komisija (C-239/12 P, EU:C:2013:331) un 2016. gada 18. februāra spriedums *Jannatian*/Padome (T-328/14, nav publicēts, EU:T:2016:86), nevis lietai, kurā pasludināts 2014. gada 25. novembra spriedums *Safa Nicu Sepahan*/Padome (T-384/11, EU:T:2014:986), jo strīdīgo tiesību aktu, kas pieņemti saistībā ar prasītāju, kurš ir fiziska persona, atcelšana esot uzskatāma par atbilstošu viņa reputācijai radītā aizskārums atlīdzināšanu. Atšķirībā no komercsabiedrības, kad kaitējums reputācijai izraisītu finansiālas sekas un to varētu aprēķināt naudas ziņā, esot sarežģīti piemērot to pašu principu fiziskai personai.
- 174 Šādu Padomes argumentu, ar kuru tiek norādīts, ka Tiesa Savienības ārpuslīgumiskās atbildības morālā kaitējuma, kuru radījis reputācijas aizskārumš, atlīdzināšanas jomā būtu nošķīrusi fizisku personu no juridiskas personas, nevar atbalstīt. Pirmkārt, jākonstatē, ka 2013. gada 28. maija sprieduma *Abdulrahim*/Padome un Komisija (C-239/12 P, EU:C:2013:331) 72. punktā Tiesa vienīgi konstatēja, ka apstrīdētā tiesību akta šajā lietā, kura būtība un mērķis ir līdzīgs strīdīgajiem tiesību aktiem, prettiesiskuma atzīšana attaisnoja prasītāju, fizisku personu, šajā lietā vai sniedza viņam noteikta veida atlīdzinājumu par morālo kaitējumu, kas viņam nodarīts šī prettiesiskuma dēļ, un tādējādi pamatoja viņa intereses celt prasību saglabāšanu. No iepriekš minētā sprieduma punkta izriet, ka Tiesa šajā lietā vienkārši uzskatīja, ka aplūkotā tiesību akta prettiesiskuma atzīšana var pamatot prasītāja intereses celt prasību saglabāšanu, lai arī viņa vārds minētajā lietā tika izņemts no strīdīgā saraksta.
- 175 Tādējādi, pretēji tam, ko būtībā apgalvo Padome 2013. gada 28. maija spriedumā *Abdulrahim*/Padome un Komisija (C-239/12 P, EU:C:2013:331), Tiesa nav paudusi nostāju jautājumā, vai šāds konstatējums ir pietiekams, lai pilnībā attaisnotu prasītāju šajā lietā vai radītu viņam nodarītā morālā kaitējuma pilna atlīdzinājuma veidu. Turklāt ir jānorāda, ka 2017. gada 30. maija sprieduma *Safa Nicu Sepahan*/Padome (C-45/15 P, EU:C:2017:402) 49. punktā Tiesa nosprieda, ka, lai gan 2013. gada 28. maija spriedumā *Abdulrahim*/Padome un Komisija (C-239/12 P, EU:C:2013:331) tā lēma, ka prettiesisku ierobežojošo pasākumu atcelšana var būt nemantiska kaitējuma atlīdzināšanas veids, no tā vēl neizriet, ka šis atlīdzinājuma veids ir katrā ziņā pietiekams visos gadījumos, lai nodrošinātu šī kaitējuma atlīdzinājumu pilnībā.

- 176 Tāpat ir jākonstatē, ka turpat 2013. gada 28. maija sprieduma *Abdulrahim*/Padome un Komisija (C-239/12 P, EU:C:2013:331) 72. punktā Tiesa tajā ietvertā konstatējuma ietekmi nav ierobežojusi vienīgi ar fiziskām personām. Šajā ziņā turklāt jāatgādina, ka šī paša sprieduma 70. punktā Tiesa tostarp norādīja, ka attiecīgajiem ierobežojošajiem pasākumiem bija būtiska nelabvēlīga iedarbība un nozīmīga ietekme uz personu, pret kurām pieņemti minētie pasākumi, tiesībām un brīvībām. Tomēr tie tika pieņemti, piemērojot Padomes Regulu (EK) Nr. 881/2002 (2002. gada 27. maijs), ar kuru paredz īpašus ierobežojošus pasākumus, kas vērsti pret konkrētām personām un organizācijām, kas saistītas ar Osamu Bin Laden, *Al-Qaida* tiklu un *Taliban*, un ar kuru atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 467/2001, ar ko aizliedz eksportēt noteiktas preces un pakalpojumus uz Afganistānu, pastiprina lidojumu aizliegumu un attiecina uz Afganistānas *Taliban* līdzekļu un citu finanšu resursu iesaldēšanu (OV L 139, 9. lpp.). Tādējādi minētā regula varēja attiekties gan uz fiziskām, gan juridiskām personām.
- 177 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, Padome būtībā kļūdaini uzskata, ka fiziskas personas reputācijai nodarīts aizskārums saistībā ar kaitējuma atlīdzību būtu jānošķir no sabiedrības, kas veic komercdarbību, reputācijai nodarīta aizskārums.
- 178 Otrām kārtām, attiecībā uz prasību atlīdzināt morālo kaitējumu, kas, kā apgalvo prasītājs, viņam esot nodarīts ar viņa goda un reputācijas aizskārums, jānorāda, ka strīdīgajiem pasākumiem ir būtiska nelabvēlīga iedarbība un nozīmīga ietekme uz attiecīgo personu tiesībām un brīvībām (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 28. maijs, *Abdulrahim*/Padome un Komisija, C-239/12 P, EU:C:2013:331, 70. punkts). Šajā ziņā, ja ierobežojoši pasākumi ir noteikti pret personu, kura, kā apgalvots, ir sniegusi atbalstu kodolieroču izplatīšanai, tā publiski tiek saistīta ar tādu rīcību, kas tiek uzskatīta par smagu apdraudējumu starptautiskajam mieram un drošībai, kuras sekas ir tādas, ka pret personu rodas nopēlums un neuzticēšanās, kas līdz ar to aizskar arī viņas reputāciju un tātad nodara morālu kaitējumu (spriedums, 2014. gada 25. novembris, *Safa Nicu Sepahan*/Padome, T-384/11, EU:T:2014:986, 80. punkts).
- 179 No vienas puses, nopēlums un neuzticēšanās, kas rodas no tādiem ierobežojošiem pasākumiem, kādi ir strīdīgie pasākumi, skar personas vēlmi iesaistīties darbībās, kuras starptautiskā sabiedrība uzskata par nosodāmām. Tādējādi attiecīgā persona ir aizskarta dziļāk par tās tābrīža ekonomiskajām un komercinteresēm (spriedums, 2014. gada 25. novembris, *Safa Nicu Sepahan*/Padome, T-384/11, EU:T:2014:986, 82. punkts).
- 180 No otras puses, attiecīgās personas reputācijas aizskārums ir vēl jo smagāks tāpēc, ka tas ir radies nevis no personīgi pausta viedokļa, bet gan no Savienības iestādes oficiāli pieņemtas nostājas, kas publicēta *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* un kurai ir saistošas tiesiskās sekas (spriedums, 2014. gada 25. novembris, *Safa Nicu Sepahan*/Padome, T-384/11, EU:T:2014:986, 83. punkts).
- 181 Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jāuzskata, ka šajā gadījumā strīdīgo tiesību aktu pieņemšana un prasītāja vārda iekļaušanas saglabāšana strīdīgajos sarakstos tam ir nodarījuši morālo kaitējumu, kurš atšķiras no mantiskā kaitējuma, ar ko skartas ir viņa finansiālās un komercinteresēs. Līdz ar to ir jāatzīst viņa tiesības saņemt atlīdzību par šo kaitējumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 25. novembris, *Safa Nicu Sepahan*/Padome, T-384/11, EU:T:2014:986, 85. punkts).
- 182 Saistībā ar iespējami radītā morālā kaitējuma esamību ir jāatgādina, ka, runājot konkrēti par šādu kaitējumu, lai arī pierādījumu vai pierādījumu piedāvājumu iesniegšana noteikti nav uzskatāma par šāda kaitējuma atzīšanas nosacījumu, tomēr prasītājam ir vismaz jāpierāda, ka attiecīgajai iestādei inkriminētā rīcība varēja tam izraisīt šādu kaitējumu (skat. spriedumu, 2014. gada 16. oktobris, *Evropaiki Dynamiki*/Komisija, T-297/12, nav publicēts, EU:T:2014:888, 31. punkts un tajā minētā judikatūra; tāpat šajā nozīmē skat. spriedumu, 1999. gada 28. janvāris, *BAI*/Komisija, T-230/95, EU:T:1999:11, 39. punkts).

- 183 Turklāt, lai gan 2013. gada 28. maija spriedumā *Abdulrahim*/Padome un Komisija (C-239/12 P, EU:C:2013:331) Tiesa lēma, ka prettiesisku ierobežojošo pasākumu atcelšana var būt radītā morāla kaitējuma atlīdzināšanas veids, no tā vēl neizriet, ka šis atlīdzinājuma veids ir katrā ziņā pietiekams visos gadījumos, lai nodrošinātu šī kaitējuma atlīdzinājumu pilnībā, ciktāl lēmums šajā ziņā ir jāpieņem, pamatojoties uz lietas apstākļu novērtējumu (spriedums, 2017. gada 30. maijs, *Safa Nicu Sepahan*/Padome, C-45/15 P, EU:C:2017:402, 49. punkts).
- 184 Šajā gadījumā neapšaubāmi strīdīgo tiesību aktu atcelšana ar 2012. gada 21. marta spriedumu *Fulmen* un *Mahmoudian*/Padome (T-439/10 un T-440/10, EU:T:2012:142), konstatējot, ka prasītāja saistība ar kodolieroču izplatīšanu nav pamatota un tādējādi ir prettiesiska, ir uzskatāma par viņam radītā morālā kaitējuma, kura atlīdzinājumu viņš pieprasa šajā lietā, atlīdzinājuma veidu. Tomēr šīs lietas apstākļos šādu atcelšanu nevar uzskatīt par minētā kaitējuma pilnīgu atlīdzinājumu.
- 185 Kā izriet no iepriekš 178. punktā atgādinātās judikatūras, strīdīgo tiesību aktu pieņemšana un no tā izrietošais apgalvojums par prasītāja iesaisti kodolieroču izplatīšanā ir izraisījis nopelumu un neuzticēšanos, tādējādi ietekmējot arī viņa reputāciju un viņa sociālās un ģimenes attiecības (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 25. novembris, *Safa Nicu Sepahan*/Padome, T-384/11, EU:T:2014:986, 88. punkts).
- 186 Tomēr šīs sekas, kas ir turpinājušās gandrīz trīs ar pusi gadus un ir prasītājam radītā morālā kaitējuma pamatā, nav tādas, kuras šajā gadījumā pilnībā var tikt izlīdzinātas ar *a posteriori* konstatāciju par strīdīgo aktu prettiesiskumu, šādu iemeslu dēļ.
- 187 Pirmkārt, ierobežojošu pasākumu noteikšana pret personu piesaista vairāk uzmanības un atbildes reakcijas – jo sevišķi ārpus Savienības – nekā to vēlāka atcelšana (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 25. novembris, *Safa Nicu Sepahan*/Padome, T-384/11, EU:T:2014:986, 88. punkts).
- 188 Otrkārt, Padomes uzturētais apgalvojums pret prasītāju ir īpaši smags, jo viņš tajā tiek saistīts ar kodolieroču izplatīšanu, proti, darbību, kura Padomes ieskatā apdraud starptautisko mieru un drošību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 25. novembris, *Safa Nicu Sepahan*/Padome, T-384/11, EU:T:2014:986, 89. punkts).
- 189 Treškārt, kā izriet no iepriekš minētā 21. punkta, šis apgalvojums nav pamatots ne ar kādu atbilstošu informāciju vai pierādījumu elementiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 25. novembris, *Safa Nicu Sepahan*/Padome, T-384/11, EU:T:2014:986, 90. punkts).
- 190 Ceturtkārt un katrā ziņā, kaut arī prasītāja vārda iekļaušana sarakstā ir publicēta *Oficiālajā Vēstnesī*, Padome to būtu varējusi atsaukt vai vismaz grozīt vai papildināt jebkurā brīdī, lai labotu iespējamo ar to saistīto prettiesiskumu, tomēr [prasītāja vārds], neraugoties uz prasītāja protestiem, īpaši saistībā ar pierādījumu attiecībā uz pret viņu vērsto apgalvojumu neesamību, tika atstāts sarakstā gandrīz trīs ar pusi gadus. Šajā ziņā lietas materiālos nekas neliecina, ka Padome pēc savas iniciatīvas vai atbildot uz prasītāja iebildumiem jebkādā brīdī vai jebkādā saistībā būtu pārbaudījusi minētā apgalvojuma pamatotību, lai ierobežotu no tā prasītājam izrietošās nelabvēlīgās sekas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 25. novembris, *Safa Nicu Sepahan*/Padome, T-384/11, EU:T:2014:986, 91. punkts).
- 191 Šāda pārbaude katrā ziņā būtu bijusi īpaši piemērota šajā gadījumā, pēc tam, kad tika pasludināts 2012. gada 21. marta spriedums *Fulmen* un *Mahmoudian*/Padome (T-439/10 un T-440/10, EU:T:2012:142), ņemot vērā tajā konstatētā prettiesiskuma smagumu, pamatojoties uz iedibinātu judikatūru. Faktiski, lai arī šis spriedums, vismaz daļēji, varētu tikt uzskatīts par prasītājam radītā morālā kaitējuma atlīdzinājumu, tas tomēr nerada nekādu ietekmi šajā ziņā uz laikposmu pēc tā pasludināšanas – laikposmu vismaz viena gada un deviņu mēnešu garumā, kura laikā tika saglabāta prasītāja vārda iekļaušana sarakstā.

- 192 Nekādi neapstridot attiecīgās iestādes tiesības iesniegt apelāciju par Vispārējās tiesas nolēmumu, ar kuru izbeigta tiesvedība, nedz atlikt šāda nolēmuma iedarbību, kā tas izriet no Eiropas Savienības Tiesas statūtu 60. panta otrās daļas, tomēr jāuzskata, ka tiesiskā Savienībā, ņemot vērā Vispārējās tiesas konstatētās pretiesiskās rīcības smagumu, attiecīgajai iestādei, pat ja tas notiktu vienlaicīgi ar apelācijas iesniegšanu, būtu jāpārbauda Vispārējās tiesas sodītie vērtējumi. Šādas prasības mērķis nav noteikt pienākumu attiecīgajai iestādei nekavējoties izpildīt Vispārējās tiesas spriedumu, bet, kā izriet no 2014. gada 25. novembra sprieduma *Safa Nicu Sepahan*/Padome (T-384/11, EU:T:2014:986) 91. punkta, pārbaudīt, vai, ņemot vērā Vispārējās tiesas izdarītos secinājumus, apstrīdētie tiesību akti nevarētu tikt vai pat tos nevajadzētu atcelt, aizstāt vai grozīt, lai ierobežotu nelabvēlīgās sekas.
- 193 Šādi radītais morālais kaitējums, saglabājot prasītāja vārda iekļaušanu sarakstā pēc tam, kad tika pasludināts 2012. gada 21. marta spriedums *Fulmen* un *Mahmoudian*/Padome (T-439/10 un T-440/10, EU:T:2012:142), uz kuru prasītājs skaidri norāda prasības pieteikumā, ir nošķirams no kaitējuma, kas radies pirms šī sprieduma pasludināšanas. Tādējādi minētajā spriedumā Vispārējā tiesa formāli konstatēja, kā to apgalvo prasītājs, viņa vārda iekļaušanas pretiesiskumu, ņemot vērā iedibināto judikatūru, nepastāvot pierādījumiem, kas apstiprinātu pret viņu vērsto apgalvojumu.
- 194 Šajā gadījumā tādējādi, īpaši ņemot vērā vērtējumu un secinājumus, ko Vispārējā tiesa formulējusi 2012. gada 21. marta spriedumā *Fulmen* un *Mahmoudian*/Padome (T-439/10 un T-440/10, EU:T:2012:142), Padome būtu varējusi pārbaudīt, vai prasītāja vārda iekļaušanas saglabāšana, proti, nepastāvot nekādiem pierādījumiem, kas apstiprinātu pret viņu vērsto apgalvojumu, ir pamatota, neriskējot vēl vairāk pasliktināt kaitējumu, kas jau bija nodarīts minētā sprieduma pasludināšanas brīdī.
- 195 Šis secinājums nevar tikt grozīts, ņemot vērā 2013. gada 28. novembra spriedumu Padome/*Fulmen* un *Mahmoudian* (C-280/12 P, EU:C:2013:775). Tā kā minētajā spriedumā Tiesa ir vienīgi izvērtējusi un noraidījusi apelācijas sūdzību, ko Padome iesniedza par 2012. gada 21. marta spriedumu *Fulmen* un *Mahmoudian*/Padome (T-439/10 un T-440/10, EU:T:2012:142) par tiesību akta atcelšanu, tā nevarēja lemt par morālā kaitējuma, ko izraisījusi prasītāja vārda saglabāšana strīdīgajos sarakstos, atlīdzinājumu pēc pēdējā minētā sprieduma pasludināšanas.
- 196 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus un katrā ziņā iepriekš 190.–195. punktā minētos apsvērumus, jāsecina, ka prasītāja vārda iekļaušanas sarakstā atcelšana ar 2012. gada 21. marta spriedumu *Fulmen* un *Mahmoudian*/Padome (T-439/10 un T-440/10, EU:T:2012:142) nav radījusi prasītājam radītā morālā kaitējuma pilnīgu atlīdzinājumu.
- 197 Trešām kārtām, jāpārbauda, vai, kā apgalvo prasītājs, vairāki papildu faktori varēja nodarīt vēl lielāku viņam radīto morālo kaitējumu un tādējādi tie būtu jāņem vērā, novērtējot viņam radītā kaitējuma atlīdzību.
- 198 Vispirms attiecībā uz apgalvoto ilgāku un smagāku prasītājam radīto morālo kaitējumu, pamatojoties uz to, ka Padome, pirmkārt, esot izsmēlusi visus saskaņā ar LESD tās rīcībā esošos tiesību aizsardzības līdzekļus, tostarp iesniedzot apelāciju par 2012. gada 21. marta spriedumu *Fulmen* un *Mahmoudian*/Padome (T-439/10 un T-440/10, EU:T:2012:142), un, otrkārt, pirmo reizi Tiesā cēlusi atsevišķus pamatus vai argumentus minētās apelācijas sūdzības pamatojumam, tostarp norādot, tomēr tos nepaziņojot, konfidencialus apstākļus, kas pamatojot strīdīgos tiesību aktus, šo argumentu nevar atbalstīt. Tādā pašā veidā un tādu pašu iemeslu dēļ, kas tika nospriesti iepriekš 70.–76. punktā, ka šādi apstākļi nevar tikt uzskatīti par Padomes pieļautā pretiesiskuma pastiprinošu faktoru, tie principā nevar būt arī par pamatu nekādam morālam kaitējumam, kas varētu izraisīt Savienības ārpuslīgumisko atbildību.
- 199 Turklāt attiecībā uz Francijas telekanāla *TF1* pārraidītu raidījuma “*sept à huit*” reportāžu, ar to ne tikai, kā apgalvo prasītājs, tās satura dēļ netika pastiprināts viņam radītais morālais kaitējums, bet šī pārraide, kas ir pieejama tiešsaistē internetā, faktiski pilnībā bija veltīta strīdīgo tiesību aktu ietekmei uz *Fulman*,

nevis uz prasītāju. Katrā ziņā, pat ja tiktu uzskatīts, ka šī pārraide ir saistīta arī ar prasītāja interesēm, no tā izriet, ka tā varēja veicināt arī viņa reputācijas atjaunošanu. Faktiski ar to tostarp tiek nodrošināta Savienības tiesas veiktā strīdīgo tiesību aktu atcelšanas publiskošana. Tomēr, ņemot vērā Padomes piemēroto īpaši smago apsūdzību pret prasītāju, šī raidījuma pārraidīšana, pretēji Padomes norādītajam, nevar tikt uzskatīta par tādu, kas var labot strīdīgo pasākumu negatīvās sekas prasītāja reputācijai.

200 Visbeidzot attiecībā uz to, ka 2011. gada 24. maijā *BBC* izplatīja prasītāja fotogrāfiju raidījumā, kurā, kā uzskata prasītājs, uzstājās Padomes preses sekretārs un attiecībā uz vairākām personām, pret kurām tika piemērotas Padomes sankcijas, paziņoja, ka “beidzot ir pierādīts, ka visi Eiropas Savienības pieņemtie lēmumi ir taisnīgi”, papildus tam, ka prasītājs prasības pieteikumā nenorāda nevienu norādi, kas ļautu Vispārējai tiesai konstatēt šādu raidījumu esamību un to saturu, jāuzskata, ka attiecīgie raidījumi un komentāri, kurus, kā norāda Padome, esot sniedzis Eiropas Ārējās darbības dienesta (EĀDD), nevis Padomes preses sekretārs, nav pastiprinājuši kaitējumu, kas prasītājam nodarīts ar strīdīgajiem tiesību aktiem. Lai gan šie komentāri tika sniegti laikā, kad Vispārējā tiesa izskatīja prasību par strīdīgo tiesību aktu atcelšanu, minētajos komentāros, kā prasītājs tos izklāsta prasības pieteikumā, vienīgi tiek atspoguļota to autora, Savienības iestādes pārstāvja, pārliecība par lēmumu, kurus šī iestāde ir pieņēmusi attiecībā uz “zināmu skaitu personu, kurām Padome ir noteikusi sankcijas”, tiesiskumu. Turklāt papildus tam, ka ikvienai pusei lietā, kas tiek izskatīta Savienības tiesā, ir tiesības brīvi paust savu pārliecību par savu pamatotību, jākonstatē, ka katrā ziņā komentāri, kas esot tikuši sniegti, neattiecas individuāli uz prasītāju.

201 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, prasība atlīdzināt morālo kaitējumu, ko radījis prasītāja cieņas un reputācijas aizskārums, ir jāapmierina. Šajā ziņā Vispārējā tiesa, novērtējot prasītāja ciesto morālo kaitējumu *ex aequo et bono*, uzskata, ka summa 50 000 EUR apmērā ir adekvāts atlīdzinājums.

2) Par kaitējumu, kas saistīts ar ikdienas dzīvi un veselības apdraudējumu

202 Attiecībā uz kaitējumu saistībā ar ciešanām, ko radījušas ikdienas dzīves grūtības un viņa veselības apdraudējums, prasītājs to novērtē 500 000 EUR apmērā.

203 Padome, kuru atbalsta Komisija, uzskata, ka prasītāja iesniegtie dokumenti nav pietiekami, lai pamatotu morālā kaitējuma atlīdzinājumu 500 000 EUR apmērā.

i) Par kaitējumu saistībā ar ciešanām, ko radījušas ikdienas dzīves grūtības

204 Prasītājs apgalvo, ka pēc tam, kad, pamatojoties uz strīdīgo tiesību aktu pieņemšanu, viņa līdzekļi Savienības ietvaros tika iesaldēti, viņš atradās ļoti sarežģītā finansiālajā un privātajā situācijā, kur viņam tika liegta ne tikai iespēja uzturēt savu dzīvesveidu, bet arī nodrošināt savas, kā arī savu tuvāko elementārās vajadzības, piemēram, tostarp apmaksāt veselības izdevumus, apmainīt mobilo tālruni, apmaksāt mājas apdrošināšanu. Viņš apstiprina, ka vienīgi, sākot no 2012. gada janvāra, proti, 18 mēnešus pēc pirmo strīdīgo tiesību aktu pieņemšanas, viņam tika piešķirta ikmēneša summa 1000 EUR apmērā savu ikdienas vajadzību nodrošināšanai. Tādējādi ilgāk nekā gadu viņam vajadzēja dzīvot, pateicoties sava draugu loka sniegtajiem aizdevumiem.

205 Saistībā ar izdevumiem viņš atgādina, ka viņam kompetentajā iestādē bija jāiesniedz pamatots pieteikums, lai viņš varētu saņemt nepieciešamo apmēru. Atļauja samaksāt nodokļus, apdrošināšanu un apmaksāt viņa izmaksas tika izsniegta vienīgi 2011. gada 25. martā, tas esot radījis ievērojamu maksājumu aizkavēšanos, naudas sodus un daudzas administratīva rakstura problēmas. Viņš piebilst, ka katram maksājumam bija nepieciešams iesniegt rēķinu un īpašu bankas vai kompetentās administratīvās iestādes atļauju vai izmantot norēķinus skaidrā naudā, kas viņam esot radījis lielas problēmas un papildu uztraukumus ikdienā. Viņam nebija tiesību ceļot Eiropas valstīs, izņemot Franciju, nedz, ceļojot ārpus Savienības, pārsēsties Savienības lidostās, kas atrodas ārpus Francijas.

Dalībvalstu drošības dienesti esot iztaujājuši visus viņa ģimenes locekļus, personas no viņa sociālā un profesionālā loka, tostarp pat viņa dzīvokļa Beļģijā īrnieku. Viņa brāļa meitai esot atteikts naturalizācijas pieteikums Francijā, pamatojoties uz to, ka viņai esot saikne ar viņu un ka viņa bija divus mēnešus ilgā praksē *Fulmen*, tas viņam esot radījis vainas sajūtu. Tas, ka viņam vajadzēja aizņemties no tuviniekiem summu vairāk nekā 20 000 EUR apmērā, lai nodrošinātu savas elementārās vajadzības, viņu esot pazemojis un viņš esot dzīvojis uztraukumos par nākotni gadījumā, ja viņa veselības stāvoklis pasliktinātos. Viņam esot bijušas arī stipras netaisnības izjūtas saistībā ar šo situāciju. Raidījuma “*sept à huit*”, kas 2014. gada 6. jūlijā pārraidīts Francijas televīzijas kanālā *TF1*, reportāžā esot parādīts ierobežojošo pasākumu ietekmes uz viņa personisko situāciju apjoms.

- 206 Replikā prasītājs kategoriski noraida Padomes ierosinājumu, ka viņš esot varējis atstāt Franciju un apmesties uz dzīvi Irānā.
- 207 Attiecībā uz ciešanām, kas prasītājam esot radušās viņa ikdienas dzīves grūtību dēļ, Padome norāda, ka tā neapstrīd, ka strīdīgie pasākumi ir ietekmējuši viņa ikdienas dzīvi. Tomēr tā atbildē uz repliku precizē, ka tā skaidri neatzīst atlīdzināma prasītājam radītā morālā kaitējuma esamību. Tā faktiski norāda, ka izdevumus, uz kuriem prasītājs atsaucas, proti, veselības un apdrošināšanas vai nodokļu izdevumus, sedz Regulas Nr. 267/2012 26. panta noteikumi, kas paredz nepieciešamo līdzekļu atbloķēšanu, lai segtu personas, kurai ir piemērots līdzekļu iesaldēšanas pasākums, pamatvajadzības. Padomi nevarot atzīt par atbildīgu par sistēmas, ko dalībvalstis īstenojušas, piemērojot šo tiesību normu, lēnumu vai sliktu darbību. To nevarot atzīt par atbildīgu arī par prasītāja ģimenes, sociālā un profesionālā loka, kā arī viņa īrnieka iztaujāšanu, kas esot bijis dalībvalstu drošības dienestu vai policijas lēmums. Attiecībā uz prasītāja brāļa meitas naturalizācijas atteikumu Francijā Savienības tiesiskajā regulējumā ierobežojošo pasākumu jomā neesot ietverts neviens noteikums, kura mērķis vai ietekme būtu traucēt personu, kurām ir piemēroti šādi pasākumi, ģimenes locekļu naturalizāciju. Katrā ziņā, pirmkārt, runa neesot par prasītājam personiski nodarītu kaitējumu un, otrkārt, norādītā naturalizācijas noraidījuma pamatā esot fakts, ka prasītāja brāļa meita esot bijusi praksē *Fulmen*, nevis viņas ģimenes saiknes ar prasītāju.
- 208 Attiecībā uz prasītāja neiespējamību uzturēt savu dzīvesveidu runa esot par apstākli, ko esot grūti kvalificēt par reālu un droši zināmu kaitējumu un kura patiesais apmērs katrā ziņā esot apstrīdams. Ņemot vērā apstrīdētā kaitējuma raksturu, šīs lietas apstākļos neesot pamata piešķirt kompensāciju. Prasītāja dzīve neesot tikusi ietekmēta tik lielā apmērā, kā viņš apgalvo, jo viņš joprojām esot saglabājis Irānas pilsonību, kā arī savu pastāvīgo dzīvesvietu un saimnieciskās saiknes Irānā, kur viņš varēja turpināt baudīt savu ierasto dzīvesveidu, pat ja tas tika ietekmēts Eiropā.
- 209 Prasītājam neesot tiesību pieprasīt atlīdzināt apgalvoto kaitējumu, kas izriet no ieceļošanas ierobežojumiem, šajā gadījumā iekāpšanas atteikuma lidostā, kas neatrodas Francijā, ciktāl, pretēji līdzekļu iesaldēšanas pasākumiem, ieceļošanas ierobežojumi netiek īstenoti, pieņemot regulu, pamatojoties uz LESD 215. pantu.
- 210 Attiecībā uz kaitējumu, ko radījušas ciešanas ikdienas dzīves grūtību dēļ, jānošķir trīs prasītāja apgalvoto kaitējumu kategorijas.
- 211 Pirmkārt, attiecībā uz aizliegumu ceļot Eiropas valstīs, izņemot Franciju, un pārsēsties lidostās, kas neatrodas Francijā, ceļojot ārpus Savienības, kura dēļ prasītājam tika atteikta iekāpšana 2011. gada 17. jūlijā, jāatgādina, kā to norāda Padome, ka šādu pasākumu pamatā ir Lēmuma 2010/413 19. panta noteikumi, kas aizstāj Kopējās nostājas 2007/140 4. panta noteikumus. Kā tika konstatēts iepriekš 47. un 48. punktā, Vispārējai tiesai nav kompetences izskatīt prasītāja prasību atlīdzināt kaitējumu, ciktāl tās mērķis ir panākt kaitējuma, kas tam esot nodarīts, pieņemot Lēmumu 2010/413, atlīdzību. Tādējādi prasītājs nav tiesīgs pieprasīt šī kaitējuma atlīdzību.

- 212 Otrkārt, prasītājs kļūdaini vērš pret Padomi iebildumu būtībā par lēnumu, valsts iestādēm izskatot prasītāja pieteikumus par ikmēneša summas izmaksu, lai viņš varētu nodrošināt savu ikdienas pamatvajadzību kopumu.
- 213 Saskaņā ar Regulas Nr. 961/2010, proti, viena no strīdīgajiem tiesību aktiem, 19. panta noteikumiem bija paredzēts, ka, atkāpjoties no Regulas Nr. 961/2010 16. panta, dalībvalstu kompetentās iestādes, kas norādītas minētās regulas V pielikumā minētajās tīmekļa vietnēs, ar zināmiem nosacījumiem var atļaut atbrīvot konkrētus iesaldētus līdzekļus vai saimnieciskos resursus vai atļaut darīt pieejamus konkrētus iesaldētus līdzekļus vai saimnieciskos resursus – īpaši, atbilstoši minētās regulas 19. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punktam –, kas “vajadzīgi, lai segtu VII vai VIII pielikumā uzskaitīto personu un viņu apgādājamo ģimenes locekļu pamatizdevumus, tostarp maksājumus par pārtikas produktiem, īri vai hipotēku, zālēm un ārstēšanu, nodokļu, apdrošināšanas prēmiju un komunālo pakalpojumu maksājumus”.
- 214 Līdz ar to prasītājs kļūdi uzskata Padomi par atbildīgu par kaitējumu, ko tam esot varējis nodarīt lēnums, izskatot viņa pieteikumus, kas tika iesniegti dalībvalstu kompetentajās iestādēs, par viņa iesaldēto līdzekļu vai saimniecisko resursu atbloķēšanu vai pieejamību, lai segtu ikdienas pamatizdevumus, proti, veselības izdevumu apmaksu, tostarp arī par viņa ģimenes locekļiem (zinot, ka prasītājs neprecizē, vai minētais ģimenes loceklis bija viņa apgādībā), dzīvesvietas apdrošināšanu, nodokļus, izmaksas, tālruņa līniju vai pat jaunu tālruni. Atbildību par šādu kaitējumu, pat ja tas tiktu uzskatīts par pierādītu, var noteikt vienīgi dalībvalstu kompetentajām iestādēm, kas norādītas Regulā Nr. 961/2010.
- 215 Treškārt, attiecībā uz kaitējumu, ko būtībā radījis stress un uztraukuma, pazemošanas un vainas izjūtas, īpaši, attiecībā pret viņa tuviniekiem, ko strīdīgie akti esot izraisījuši prasītājam, viņam liedzot jebkādas iespējas uzturēt iepriekšējo dzīvesveidu, vispirms ir jāprecizē, ka šis kaitējums ir jānošķir no kaitējuma, ko radījis apdraudējums prasītāja cieņai un reputācijai, kas tika izvērtēts iepriekš un attiecībā uz kuru Vispārējā tiesa iepriekš 201. punktā nolēma viņam piešķirt kompensāciju 50 000 EUR apmērā. Kā izriet no 82. punkta 2014. gada 25. novembra spriedumā *Safa Nicu Sepahan/Padome* (T-384/11, EU:T:2014:986), pēdējais minētais kaitējums īpaši izriet no nopēluma un neuzticēšanās, kas rodas no tādiem ierobežojošiem pasākumiem kādi ir strīdīgie pasākumi, kas skar attiecīgās personas vēlmi iesaistīties darbībās, kuras starptautiskā sabiedrība uzskata par nosodāmām.
- 216 Tomēr šajā gadījumā attiecībā uz apgalvoto morālo kaitējumu, kas ir saistīts ar apdraudējumu, kas ar strīdīgajiem tiesību aktiem nodarīts prasītāja sociālajai un ģimenes dzīvei, jākonstatē, ka tas neizriet no nopēluma vai neuzticēšanās, kas norādītu uz prasītāja apgalvoto vēlmi “iesaistīties darbībās, kuras starptautiskā sabiedrība uzskata par nosodāmām”, bet, tā kā tā ir fiziska persona, drīzāk būtībā no viņa ģimenes, pat sociālā tēla degradācijas, ņemot vērā viņa nespēju viņa finansiālo un saimniecisko līdzekļu iesaldēšanas dēļ uzturēt savu agrāko dzīvesveidu.
- 217 Tomēr no lietas apstākļu kopuma, kas konkrēti attiecas uz prasītāja sociālās un ģimenes dzīves situāciju, izriet, ka viņš ir iesniedzis pierādījumus šobrīd apgalvotā un izskatītā kaitējuma reālajam un droši zināmajam raksturam. Turklāt no šiem pašiem apstākļiem izriet, ka minētais kaitējums tieši un konkrēti izriet no strīdīgajiem tiesību aktiem. Turklāt, lai gan Padome neatzīt morālā kaitējuma esamību šajā ziņā, gan no tās procesuālajiem rakstiem, gan komentāriem tiesas sēdes laikā izriet, ka tā neapstrīd, ka strīdīgie pasākumi ir ietekmējuši prasītāja ikdienas dzīvi.
- 218 Ņemot vērā iepriekš minēto, jāuzskata, ka strīdīgo tiesību aktu pieņemšana un viņa vārda iekļaušanas strīdīgajos sarakstos saglabāšana prasītājam ir radījusi kompensējamu morālo kaitējumu, kas ir nošķirams ne tikai no mantiskā kaitējuma, kas ir radies ietekmes uz viņa ekonomiskajām un finansiālajām interesēm dēļ, bet arī no morālā kaitējuma, kas radies apdraudējuma viņa cieņai un reputācijai dēļ.

- 219 Attiecībā uz kompensācijas summu, kas prasītājam jāpiešķir par minēto morālo kaitējumu šīs lietas apstākļos, lai gan prasītāja vārda iekļaušanas atcelšana viņam principā būtu ļāvusi atgūt visu brīvību, lai brīvi izmantotu savus iesaldētos līdzekļus un saimnieciskos resursus, tomēr tā nekādā ziņā nav atlīdzinājusi šobrīd izskatāmo kaitējumu, kas radīja sekas strīdīgajā laikposmā. Faktiski, kā Tiesa jau ir nospriedusi, līdzekļu iesaldēšana pati par sevi savas plašās piemērojamības dēļ satriec gan attiecīgo personu profesionālo, gan ģimenes dzīvi (skat. spriedumu, 2013. gada 28. maijs, *Abdulrahim*/Padome un Komisija, C-239/12 P, EU:C:2013:331, 70. punkts un tajā minētā judikatūra). Līdz ar to jāuzskata, ka vienīgi strīdīgo tiesību aktu atcelšana nevar nedz radīt pilnīgu minētā kaitējuma atlīdzināšanu, nedz pat ierobežot piešķirtās kompensācijas apmēru.
- 220 Ņemot vērā šādi prasītājam radītā morālā kaitējuma veidu un smagumu un ņemot vērā neiespējamību, pamatojoties uz skaitliskiem un aprēķināmiem datiem, aprēķināt šāda veida morālo kaitējumu, tas ir jānovērtē *ex æquo et bono*. Šajā ziņā saistībā ar piemērotu kompensāciju ir jāpiemēro ieturējums, kas atbilst 500 EUR par katru mēnesi, kura laikā prasītāja vārds bija iekļauts strīdīgajos sarakstos. Tādējādi, tā kā prasītājs tika iekļauts minētajos sarakstos laikā no 2010. gada jūlija līdz 2013. gada decembrim, proti, 42 mēnešus, ieturējums 21 000 EUR apmērā ir uzskatāms par piemērotu atlīdzinājumu kaitējumam, balstoties uz ciešanām ikdienas dzīves grūtību dēļ, proti, būtībā apdraudējuma prasītāja sociālās un ģimenes dzīves līmenim dēļ.

ii) Par kaitējumu, ko radījis veselības apdraudējums

- 221 Attiecībā uz kaitējumu, ko radījis viņa veselības apdraudējums, prasītājs norāda, ka pēc strīdīgo tiesību aktu pieņemšanas viņam esot bijis jālieto antidepresanti, un šajā ziņā viņš prasības pieteikuma A.11. pielikumā iekļauj medicīnisko izziņu.
- 222 Replikas C.8. pielikumā prasītājs “vajadzības gadījumā” pievieno jaunu medicīnisko izziņu.
- 223 Attiecībā uz prasītāja veselības apdraudējumu Padome norāda, ka iespējamās kompensācijas pamatā esot jābūt taustāmiem pierādījumiem. Tomēr šajā gadījumā prasītājs neesot iesniedzis medicīnas ekspertīzes ziņojumu, bet gan vienīgi pirmo medicīnisko izziņu, kurā ir minēts veselības apdraudējums, kas neesot nedz pastāvīgs, nedz neatgriezenisks, kā arī replikas rakstā – otru medicīnisko izziņu, kas ir īpaši īsa un neļauj izvērtēt ietekmi uz prasītāja veselību, ko būtu varējuši radīt strīdīgie tiesību akti.
- 224 Attiecībā uz kaitējumu, ko radījis apdraudējums viņa veselībai, prasītājs apstiprina, ka viņš ir lietojis antidepresantus, un šajā ziņā viņš prasības pieteikuma A.11. pielikumā iesniedz 2010. gada 14. decembra medicīnisko izziņu, ko sagatavojis kādas Parīzes slimnīcas ārsts psihiatrs. No minētās izziņas izriet, ka ārsts apstiprina, ka prasītājam ir novērojams “plašs trauksmes un depresijas sindroms”, kam ir nepieciešama ļoti regulāra farmaceitiska un psihiatriska aprūpe. Šis pats ārsts norāda, ka 2010. gada jūlija beigās tika novērota ievērojama prasītāja veselības stāvokļa pasliktināšanās.
- 225 Protams, šī prasītāja iesniegtā medicīniskā izziņa var pati par sevi apstiprināt viņa apgalvojumu, saskaņā ar kuru viņam esot bijis jālieto antidepresanti pēc strīdīgo tiesību aktu pieņemšanas. Tomēr no minētās izziņas pēdējās daļas netieši izriet, ka tā ir sagatavota, pamatojoties vienīgi uz paša prasītāja sniegto informāciju. No aplūkotās medicīniskās izziņas neizriet, ka ārsta diagnozes pamatā būtu prasītāja medicīniskā apskate, ko viņš būtu veicis iepriekš, vai medicīnas ziņojumi un medicīniskā pārbaude, ko būtu noteicis viens vai vairāki ārsti, kas iepriekš būtu apskatījuši prasītāju. Turklāt ir jānorāda, kā to apliecina minētais ārsts, ka viņš prasītāju sāka aprūpēt, vienīgi, sākot no 2010. gada septembra, proti, divus mēnešus pēc strīdīgo tiesību aktu pieņemšanas. Šādos apstākļos, lai iesniegtu pierādījumus tam, ka viņa veselības stāvoklis ir pasliktinājies, kas esot noticis strīdīgo tiesību aktu pieņemšanas brīdī, vismaz būtu vajadzīgs, lai prasītājs minētajam ārstam iesniegtu dokumentus, kas viņam ļautu izvērtēt viņa vispārējo vai pat psihiatrisko veselības stāvokli pirms minēto tiesību aktu pieņemšanas. Tomēr

nav apstākļu lietas materiālos, kas ļautu konstatēt, ka šāda iesniegšana būtu veikta. Turklāt ir jākonstatē, ka prasītājs nav iesniedzis nevienu dokumentu, kas apstiprinātu, ka viņam būtu izrakstīti antidepresanti pēc medicīniskās izziņas sagatavošanas.

- 226 Attiecībā uz medicīnisko izziņu, kas iesniegta replikas C.8. pielikumā, jānorāda, ka tā ir datēta ar 2016. gada 12. janvāri un to ir sagatavojis ārsts psihiatrs. Attiecībā uz šāda dokumenta pieņemamību var vienīgi konstatēt, ka prasītājs nekādi nepamato šīs jaunās izziņas iesniegšanu replikā, kā vien izmantojot ierasto formulējumu “vajadzības gadījumā”. Tomēr attiecībā uz kaitējumu, ko radījis apdraudējums veselībai, ir pilnībā iespējams vai pat pietiekami, ka šajā gadījumā prasītājs precizē, ka tas vēlējās pierādīt savas veselības stāvokļa attīstību kopš pirmās medicīniskās izziņas, kas tika sagatavota 2010. gadā. Katrā ziņā, pat ja šīs lietas materiālos iekļautais dokuments tiktu uzskatīts par pieņemamu, no minētās izziņas interpretācijas neizriet īpaša prasītāja veselības stāvokļa attīstība; tajā vienīgi ir apliecināts, ka prasītājam ir trauksmes un depresijas sindroms, kam ir nepieciešama aprūpe.
- 227 Tādējādi, pat ja prasītāja iesniegtās medicīniskās izziņas ļauj konstatēt, ka viņam 2010. un 2016. gadā bija zināmas veselības problēmas, tajās nav informācijas, kas ļautu uzskatīt, ka šīs problēmas ir saistītas ar strīdīgajiem tiesību aktiem. Tādējādi tās neļauj pierādīt cēloņsakarību, un prasība atlīdzināt kaitējumu, balstoties uz apdraudējumu prasītāja veselībai, tādējādi ir jānoraida (pēc analogijas skat. spriedumu, 2007. gada 12. septembris, *Combescot/Komisija*, T-250/04, EU:T:2007:262, 100. punkts).
- 228 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka prasītājs nav iesniedzis nedz pierādījumus kaitējuma, ko radījis viņa veselības apdraudējums, reālajam un droši zināmajam raksturam, nedz pierādījis cēloņsakarību. Līdz ar to prasība atlīdzināt šo kaitējumu ir jānoraida kā nepamatota.
- 229 Ņemot vērā iepriekš 201., 220. un 228. punktā izdarītos secinājumus, prasība atlīdzināt prasītāja apgalvoto morālo kaitējumu ir jāapmierina daļēji. Vispārējā tiesa uzskata, ka, izvērtējot prasītāja norādīto morālo kaitējumu *ex æquo et bono*, summas 71 000 EUR apmērā piešķiršana ir uzskatāma par atbilstošu kompensāciju.
- 230 Noslēgumā – šī prasība atlīdzināt kaitējumu ir jāapmierina un tādējādi prasītājam jāpiešķir kompensācija 71 000 EUR apmērā par viņam radīto morālo kaitējumu. Turpretī viņa prasība atlīdzināt mantisko kaitējumu ir jānoraida.

IV. Par tiesāšanās izdevumiem

- 231 Saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 134. panta 2. punktu, ja spriedums ir nelabvēlīgs vairākiem lietas dalībniekiem, Vispārējā tiesa lemj par tiesāšanās izdevumu sadali.
- 232 Šajā gadījumā Padomei spriedums ir nelabvēlīgs daļā par prasītājam radītā morālā kaitējuma atlīdzinājumu, savukārt prasītājam spriedums ir nelabvēlīgs daļā par mantiskā kaitējuma atlīdzinājumu. Šādos apstākļos ir jānolemj, ka katrs lietas dalībnieks savus tiesāšanās izdevumus sedz pats.
- 233 Atbilstoši Reglamenta 138. panta 1. punktam iestādes, kas ir iestājušās lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas. Līdz ar to Komisija sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (pirmā palāta)

nospriež:

- 1) Piespriest Eiropas Savienības Padomei izmaksāt *Fereydoun Mahmoudian* atlīdzību 71 000 EUR apmērā par tam radīto morālo kaitējumu.**

2) Pārējā daļā prasību noraidīt.

3) *Fereydoun Mahmoudian*, Padome un Komisija attiecīgi sedz savus tiesāšanās izdevumus paši.

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2019. gada 2. jūlijā.

[Paraksti]

Satura rādītājs

I. Tiesvedības priekšvēsture	2
II. Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi	4
III. Juridiskais pamatojums	5
A. Par Vispārējās tiesas kompetenci	5
B. Par lietas būtību	6
1. Par apgalvoto prettiesiskumu	7
2. Par apgalvoto kaitējumu un cēloņsakarības esamību starp apgalvoto rīcības prettiesiskumu un šo kaitējumu	11
a) Par apgalvoto mantisko kaitējumu un cēloņsakarības esamību	12
1) Par kapitāla zaudējumiem saistībā ar prasītāja finanšu aktīvu dinamiskas pārvaldības neesamību	13
2) Par peļņas zudumu saistībā ar nekustamo īpašumu pārvaldību	15
3) Par zaudējumiem, kas ciesti Eiropas sabiedrībās	16
i) Par zaudējumiem, kas ciesti “Senteg” un “Decom”	16
ii) Par zaudējumiem, kas saistīti ar “Codefa”	18
4) Par juridiskajiem izdevumiem, lai panāktu daļēju prasītāja līdzekļu atsaldēšanu, kā arī atbrīvotu konfiscētos bankas kontus	21
b) Par apgalvoto morālo kaitējumu un cēloņsakarības esamību	22
1) Par cieņas un reputācijas aizskārumu	22
2) Par kaitējumu, kas saistīts ar ikdienas dzīvi un veselības apdraudējumu	27
i) Par kaitējumu saistībā ar ciešanām, ko radījušas ikdienas dzīves grūtības	27
ii) Par kaitējumu, ko radījis veselības apdraudējums	30
IV. Par tiesāšanās izdevumiem	31